VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO PRAVDE
Broj, 01 – 3544/10
Podgorica, 31.05.2010.godine

VLADA CRNE GORE
Komisiji za politički sistem i unutrašnju politiku

PODGORICA

U prilogu Vam dostavljamo na razmatranje Izvještaj o stanju u upravnoj oblasti Ministarstva pravde, sa Izvještajem Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, za 2009. godine.

M I N I S T A R
Miraš Radović s.r

MINISTARSTVO PRAVDE

IZVJEŠTAJ O STANJU U UPRAVNOJ OBLASTI MINISTARSTVA PRAVDE, SA IZVJEŠTAJEM ZAVODA ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA ZA 2009. GODINU

Podgorica, maj 2010

IZVJEŠTAJ MINISTARSTVA PRAVDE

Opis organizacije

Poslovi iz djelokruga Ministarstva pravde obavljuju se u dva sektora i to u:

1. Sektoru za pravosuđe i
2. Sektoru za izvršenje krivičnih sankcija.

U okviru Sektora za pravosuđe su:

- Odsjek za strateško razvojne, normativne poslove i poslove međunarodno pravne pomoći i
- Odsjek za nadzor.

U Kabinetu ministra vrše se stručni, organizacioni i administrativno-tehnički poslovi za ostvarivanje funkcije ministra.

U Službi za Opšte poslove, informacioni sistem i finansije vrše se administrativno-tehnički, poslovi razvoja informacionih sistema iz nadležnosti ministarstva, računovodstveno-finansijski poslovi, pomoćni i drugi prateći poslovi.

Vršenje poslova koji se odnose na harmonizaciju zakonodavstva u nadležnosti Ministarstva pravde sa zakonodavstvom EU, kao i koordinacija aktivnosti Ministarstva na planu usvajanja AQUIS-a, organizovano je u okviru referata za Evropske integracije.

Ovakava organizaciona struktura do sada je obezbijeđivala da se funkcije ovog ministarstva, koje se odnose na praćenje i unaprjeđenje pravosudnog sistema, sistema izvršenja krivičnih sankcija i njihova harmomizacija sa sistemima i standardima EU, ostvaruje na način i u skladu sa strateškim dokumentima, usvojenim u ovim oblastima i zahtjevima Vlade.

Organizacija Ministarstva pravde, na ovaj način, u ovom trenutku, omogućava da se odgovori i zadacima u okviru djelokruga poslova i nadležnosti Ministarstva koji su u proteklom periodu značajno prošireni usvajanjem čitavog seta reformskih zakona. Da bi i u narednom periodu imali odgovarajuće rezultate Ministarstva pravde neophodno je povećati broj službenika i namještenika u Ministarstvu. Samo uspostavljanje Službe za uslovnu slobodu uslovljava povećanje postojećeg broja službenika za pet.

U skladu sa novim Zakonom o krivičnom postupku čija primjena počinje od 21.avgusta 2010 godine. Ministarstvo pravde preuzima vođenje kaznene evidencije,što podrazumjeva oraganizovanje Odsjeka za kaznenu evidenciju i s tim u vezi uslovljava povećanje postojećeg broja sližbenika za deset izvršioca.

Stvaranje posebne organizacione jedinice Odjeljenje za evropske integracije umjesto postojećeg referata, stvaranje organizacione jedinice koja se bavi planiranjem, uvođenjem većeg stepena specijalizacije službenika na poslovima harmomizacije prava sa aktima Savjeta Evrope, Evropske unije i Ujedinjenih Nacija, kao i poslovima međunarodne pravne saradnje, te poslovima vođenja statistike i analitike u oblasti praćenja aktivnosti u okviru segmenta pravosuđa i izvršenja krivičnih sankcija, kao i jačanje kapaciteta u poslovima nadzora koji se vrši u dijelu dosadašnje nadležnosti Ministarstva pravde i u dijelu nadzora nad

radom notara kao institucije koja se uspostavlja do kraja godine, kroz adekvatnu organizacionu strukturu kao neminovnost nameću da se postojećih 41 službenika i namještenika u naredne dvije godine broj istih povećava na najmanje 60 ili stvarno potrebnih 70 službenika i namještenika.

Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj orghanizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde predviđeno je da poslove u okviru nadležnosti Ministarstva pravde vrši 25 službenika i 16 namještenika i to: sekretar Ministarstva, 2 pomoćnika ministra, 25 službenika i 16 namještenika.

TEMATSKI DIO za oblast pravosuđa.

Analiza o normativnom uređenju uslova za zaštitu lica i imovine i održavanje reda i mira u pravosudnim organima i strukturi potrebne bezbjednosne opreme - Na osnovu informacije o postojećem stanju objekata pravosudnih institucija, njihove opremljenosti i bezbjednosti, koju je Vlada usvojila u januaru 2009. godine, pristupilo se izradi ove Analize koja sadrži pregled postojećeg normativnoog okvira, strukturu postojeće i potrebne bezbjedonosne opreme i predlog modela za buduće normativno uređenje sisitema bezbjednosti pravosudnih organa. Imajući u vidu postojeći normativni okvir i praksu, kao i postojeće i potrebne bezbjedonosne opreme pravosudnih organa nameće se potreba za uspostavljanjem cijelovitog i jedinstvenog normativnog okvira kojim bi se uredila ova oblast u skladu sa pravnim osnovom u Zakonu o sudovima. Podaci iz ove informacije predstavljaju osnov za izradu normativnog okvira tj. donošenje posebnog Zakona o pravosudnoj policiji kojim bi se definisala ovlašćenja, organizacija i sredstva za rad pravosudne policije.

Analizu postojećeg normativnog okvira u oblastima krivične i prekršajne odgovornosti maloljetnika, izvršenja krivičnih sankcija prema maloljetnicima i koncentracije nadležnosti – ovom analizoma date je prikaz postojećih odredaba krivičnog i prekršajnog zakonodavstva kojima se uređuje krivična i prekšajna odgovornost maloljetnika i izvršenje krivičnih sankcija prema malojetnicima.

Analiza potreba izmjena i dopuna Krivičnog zakonika - Prateći ciljeve reforme utvrđene Strategijom reforme pravosuđa i mjere za realizaciju tih ciljeva koje su predviđene Akcionim planom za implementaciju strategije pristupilo se reformi krivičnog zakonodavstva. U tom cilju izrađena je Analiza potreba izmjena i dopuna Krivičnog zakonika, koja je sadržala pregled međunarodnih standarda, primjedaba i sugestija sa kojima je trebalo uskladiti Krivični zakonik kao i pregled predviđenih izmjena odredaba opšteg i posebnog dijela Krivičnog zakonika. Tako je kao zaključak ove analize proizašla potreba izmjena i dopuna u pogledu praćenja usaglašenosti sa relevantnim međunarodnim standardima, a posebno u pogledu orgranizovanog kriminala, korupcije, terorizma i oduzimanja imovine stečene kriminalom.

Analiza racionalizacije sudske mreže - Predmet Analize je postojeća mreža sudova, sa posebnim osvrtom na osnovne i privredne sudove i organe za vođenje prekršajnog postupka. Mreža sudova je analizirana na osnovu osnovnih indikatora Evropske komisije za efikasnost pravosuđa (CEPEJ) koja djeluje pri Savjetu Evrope. Osnovni indikatori su broj stanovnika koji se nalaze na teritoriji suda, geografska udaljenost suda od mjesta stanovanja i opterećenost suda (priliv, trajanje postupka, broj sudija).

Plan implementacije Zakonika o krivičnom postupku - donijet je na sjednici Vlade od 29. oktobra 2009. godine. Plan implementacije sadrži više segmenata: Najznačajnije novine u ZKP-u; Uticaj ZKP-a na druge propise; Obuka službenih i drugih aktera novog krivičnog postupka; Upoznavanje javnosti sa osnovnim normativnim rešenjima ZKP-a; Nabavka potrebne tehničke opreme; Procjena kadrovskih i prostorno-tehničkih potreba u Državnom tužilaštvu; Komisija za praćenje implementacije ZKP-a; Okvirni vremenski raspored ostvarivanja Plana implementacije; Budžet za realizaciju Plana implementacije.

Informacija o sprovođenju reforme pravosuđa - Ovom Informacijom daje se pregled planiranog i ostvarenog po ključnim ciljevima i područjima reforme pravosudnog sistema koji su predviđeni strateškim dokumentima, i to: nezavisnot, efikasnost i dostupnost pravosuđa, borba protiv kriminala, međunarodna saradnja, zatvorski sistem i pravosudni informacioni sistem. Takođe, date je po navedenim ciljevima pregled daljih aktivnosti i planova reforme pravosuđa.

NORMATIVNI DIO

Usvojeni zakoni:

Zakon o saradnji sa Međunarodnim krivičnim sudom - predviđa rješenja kojima se uređuju krivično procesni aspekti saradnje Crne Gore sa Međunarodnim krivičnim sudom. Vlada je utvrdila Predlog 19.02.2009.g. Ovim zakonom Crna Gora u potpunosti zaokružuje implementaciju obaveza koje proističu iz Rimskog statuta. Predviđeno je da se preko Ministarstva pravde sprovodi saradnja i drugi oblici komunikacije sa Međunarodnim krivičnim sudom. Zakon o saradnji sa Međunarodnim krivičnim sudom objavljen u "Službenom listu CG", broj 53/09).

Zakonik o krivičnom postupku objavljen je 18. avgusta 2009. godine u “Službenom listu Crne Gore”, broj 57/09, a stupio na snagu 26. avgusta 2009. godine. ZKP-om su predviđeni brojni novi krivičnoprocesni instituti koji do sada nisu postojali u našem pravnom sistemu. Mnogi već postojeći instituti značajno su modifikovani, ali se pri tom vodilo računa o očuvanju sopstvene pravne tradicije, pa su zadržana do sada u praksi potvrđena i provjerena zakonska

rješenja, a uz određena prilagođavanja, korišćeni su i neki dobri uzori iz komparativnog procesnog prava.

Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika usvojila je Skupština Crne Gore na sjednici od 22. aprila 2010. godine. Potreba donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika zasnivala se na više razloga. , a to su : donošenje novog Ustava, usklađivanje sa potvrđenim međunarodnim ugovorima od značaja za oblast krivičnog zakonodavstva, usklađivanje sa pravnim aktima i *acquis communautaire* EU, kao i usklađivanje sa u međuvaremenu usvojenim zakonima (Zakonik o krivičnom postupku, Zakon o vojsci, Zakon o tajnosti podataka i dr). Osim toga, Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika rezultat je i daljeg usavršavanja postojećih rješenja uz uvažavanje stavova savremene teorije i prakse.

Zakon o potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (**„**Službeni list CG - Međunarodni ugovori“, broj 6/09) **–** ova konvencija predstavlja jedan od značajnih mehanizama za ostvarivanje saradnje između država u cilju zaštite položaja žrtava umišljajnih krivičnih djela nasilja, te u razvijanju djelotvornog sistema za naknadu štete tim žrtvama od strane države na čijoj teritoriji su takva krivična djela učinjena. Potvrđivanjem navedene konvencije, Crna Gora se pridružila krugu država koje u okviru svog zakonodavstva nastoje sprovoditi svrhu konvencije u cilju zaštite položaja žrtava umišljajnih krivičnih djela nasilja.

Zakon o potvrđivanju Konvencije o računarskom kriminalu (**„**Službeni list CG - Međunarodni ugovori“, broj 4/09) **-** Akcionim planom za implementaciju Strategije reforme pravosuđa (2007-2012) u pogledu ostvarivanja strateškog cilja jačanja borbe protiv organizovanog kriminala, korupcije, ratnih zločina i terorizma prepoznata je kao jedna od mjera za uspješniju borbu protiv organizovanog i ratifikacija Konvencije o računarskom kriminalu. Konvencija ima za cilj sprječavanje djela usmjerenih protiv povjerljivosti, integriteta i dostupnosti računarskih sistema, mreža i računarskih podataka, kao i sprječavanje zloupotreba tih sistema, mreža i podataka, na način što se predviđaju efikasne mjere za otkrivanje i gonjenje takvih krivičnih djela kako na unutrašnjem tako i na međunarodnom planu.

Takođe usvojen je **Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju o računarskom kriminalu** koji se odnosi na kažnjavanje akata rasizma i ksenofobije učinjenih putem računarskih sistema (**„**Službeni list CG - Međunarodni ugovori“, broj 4/09).

Zakon o potvrđivanju Evropske konvencije o međunarodnom važenju krivičnih presuda (**„**Službeni list CG - Međunarodni ugovori“, broj 6/09) - U skladu sa Evropskom konvencijom o međunarodnom važenju krivičnih presuda, svaka zemlja koja joj je pristupila stiče nadležnost da izvrši sankciju izrečenu u drugoj zemlji članici, pod uslovima da je država molilja podnijela zahtjev za izvršenje, da je po zakonu zamoljene države djelo za koje je izrečena sankcija

krivično djelo i da je presuda izrečena u zemlji molilji konačna i izvršna. Jedan od glavnih ciljeva ove konvencije je da promoviše rehabilitaciju počinioca. Osnovni koncept sadržan u konvenciji je asimilacija stranih sudskih presuda u presude koje dolaze iz sudova drugih država koje su pristupile ovoj konvenciji. Ovaj koncept obuhvata tri aspekta i to: izvršenje sankcije, efekat ne bis in idem i uvažavanje stranih presuda.

Zakon o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Srbije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima – ovaj ugovor se ima za cilj da se razvijanjem uzajamnog povjerenja i saradnje u oblasti pravne pomoći u građanskim i krivičnim stvarima doprinese efikasnijem ostvarivanju prava i interesa državljana ove dvije države, kao i unapređenju sveukupnih odnosa i saradnje između država a u skladu sa multilateralnim ugovorima kojim se uređuju ovi oblici saradnje.

Zakon o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Srbije o izručenju – ovaj ugovor ima za cilj da se na bilateralnoj osnovi stvore uslovi za čvršću, obavezniju i efikasniju saradnju o izručenju kako lica protiv kojih se vodi krivični postupak u jednoj državi ili ako su u njoj osuđena kako ne bi odlaskom u drugu državu izbjegla vođenje krivičnog postupka ili izdržavanje kazne. Takođe, ovaj ugovor ima za cilj da doprinese većoj zaštiti određenih ljudskih prava i sloboda jer je saradnja u ovoj oblasti uslovljena njihovim poštovanjem odnosno garantovanjem. Ugovor je usaglašen sa uobičajenim odredbama za bilateralne ugovore ove vrste i sa Evropskom konvencijom o ekstradiciji.

Zakon o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Srbije o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima – ovaj ugovor ima za cilj da osuđena lica izdržavaju krivične sankcije u državama čiji su državljani ili u kojoj imaju prebivalište kako bi se doprinijelo efikasnijoj i potpunijoj resocijalizaciji izvršilaca krivičnih djela polazeći od principa humanosti.

<u>Podzakonski akti:</u>

Pravilnik o radu notara objavljen je u 28. avgusta 2009. godine u “Službenom listu Crne Gore”, broj 30/09, a stupio je na snagu 6. maja 2009. godine. Pravilnik bliže uređuje mnoga pitanja iz Zakona o notarima, a sadrži i odredbe kojima se bliže uređuju pitanja od značaja za organizaciju i način unutrašnjeg poslovanja kancelarije notara i rad notara.

Pravilnik o programu i načinu polaganja notarskog ispita objavljen je u 18. februara 2009. godine u “Službenom listu Crne Gore”, broj 12/09, a stupio je na snagu 26. februara 2009. godine. Pravilnik uređuje program i način polaganja notarskog ispita kao i druga pitanja od značaja za polaganje notarskog ispita.

Pravilnik o bližem sadržaju evidencije o oduzetoj imovini i zapisnika o preuzimanju imovine - Ovim pravilnikom je na osnovu Zakona o staranju o

privremeno i trajno oduzetoj imovini propisan bliži sadržaj evidencije o oduzetoj imovini i zapisnika o preuzimanju imovine koja je privremeno, odnosno trajno oduzeta u krivičnom ili prekršajnom postupku.

Pravilnik o izmjenama i dopunama Sudskog poslovnika predviđa izmjeneu pogledu označavanja predmeta iz ranijih godina i mogućnosti da se pored novog broja zadrži i početni broj i posebno godina u kojoj je predmet prvi put zaveden.

Propisi koji su u izradi

Nacrt zakona o maloljetničkom pravosuđu - utvrđen je 24. decembra 2009. godine. U sklopu javne rasprave, održan je okrugli sto o Nacrtu zakona o maloljetničkom pravosuđu, 8. februara 2010. godine, koji je organizovalo Ministarstvo pravde zajedno sa UNICEF-om uz podršku Delegacija Evropske komisije u Crnoj Gori. Takođe, Nacrt zakona je objavljen u dnevnom listu koji izlazi na teritoriji Crne Gore. Uskoro će biti utvrđen Predlog zakona. Usvajanjem ovog zakona, po prvi put će se sva pravna materija o maloljetničkom pravosuđu naći u jednom zakonskom tekstu, a dodatnu vrijednost zakona predstavlja činjenica da se zakon ne fokusira samo na poboljšanje tretmana maloljetnika u sukobu sa zakonom. Zakonom o maloljetničkom pravosuđu biće napravljen poseban iskorak u vidu podsticanja saradnje između pravosudnog sistema i sektora socijalne zaštite, što će doći do izražaja kroz sprovođenje alternativnih mjera i sankcija kao što su poravnanje sa oštećenim uz nadoknadu štete, izvinjenje ili rad sa ciljem otklanjanja štetnih posljedica krivičnog djela, dobrovoljni rad u lokalnoj zajednici, tretman u zdravstvenoj ustanovi ili savjetovalištu.

Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u porodici – Utvrđen je Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u porodici. U sklopu javne rasprave održan je okrugli sto na kojem su uzeli učešće predstavnici državnih organa, velikog broja nevladinih organizacija i međunarodnih razvojnih donatora. Okrugli sto je organizovan uz podršku UNICEF-a, dana 13.11.2009. godine. Takođe, dana 6.11.2009. godine, Nacrt je objavljen u dnevnom listu koji izlazi na teritoriji Crne Gore. U okviru Foruma za dijalog sa NVO, 9.11.2009. godine, u Podgorici, prezentirana su rješenja sadržana u tekstu zakona. Učesnici Foruma bili su predstavnici nevladinih organizacija, koordinatori za rodnu ravnopravnost iz državnih organa i predstavnici međunarodnih organizacija. Tokom trajanja kampanje “16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja”, u organizaciji Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, dana 8.12.2009. godine, održana je otvorena sjednica Odbora, na kojoj je prezentiran tekst zakona.

Zakona o izvršnom postupku – radnom verzijom zakona o izvršnom postupku određuju se pravila po kojima sud postupa radi određivanja izvršenja na osnovu vjerodostojne isprave koja glasi na ispunjenje obaveze, kao i radi obezbjeđenja

potraživanja i postupak u kome sud odnosno izvršitelj sprovodi prinudno izvršenje i obezbjeđenje potraživanja, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. U skladu sa Nacrtom zakona, izvršitelj je nadležan da sprovodi izvršenja na osnovu rješenja o izvršenju i obezbjeđenju koje je donio sud za čiju teritoriju je imenovan. Isključiva nadležnost izvršitelja je za izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja na osnovu vjerodostojne isprave. Biće uveden institut privatnog izvršitelja pored sudskih izvršitelja.

Zakon o prekršajima - na osnovu Strategije za reformu prekršajnog sistema iz decembra 2008. godine i sprovedene analize prekršajnog sistema pristupilo se izradi novog zakona o prekršajima. Nacrtom zakona o prekršajima se uređuju uslovi za propisivanje prekršajne odgovornosti, uslovi za propisivanje i primjenu prekršajnih sankcija, sistem sankcija, prekršajni postupak, postupak izvršenja rješenja o prekršaju kao i druga pitanja od značaja za vođenje prekršajnog postupka. Novine u Nacrtu zakona odnose se prvenstveno na akte za pokretanje prekršajnog postupka tako da se prekršajni postupak pokreće na dva načina i to: izdavanjem prekršajnog naloga ili podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Nacrt zakona je bio predmet ekspertize savjeta Evrorope.

Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći- na osnovu Analize stanja za potrebe zakonskog uređenja sistema besplatne pravne pomoći pristupilo se izradi radne verzije Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći. Radnom verzijom je predviđeno da su službe za besplatnu pravnu pomoć pri sudovima i da o zahtjevima za sotvarenje prava na besplatnu pravnu pomoć odlučuje predsjednik suda, a da besplatnu pravnu pomoć pružaju advokati za nadoknadu 50% od nadoknade predviđene Advokatskom tarifom. Radna verzija je upućena na mišljenje Savjetu Evrope, a biće i organizovane javne rasprave o radnoj verziji.

Predlog zakona o potvrđivanju Evropske konvencija o ostvarivanju dječijih prava - utvrđen na sjednici Vlade od 18. februara 2010. godine i nalazi se u skupštinskoj proceduri. Predlog sadžri odredbe koje se odnose na procesne mjere za promovisanje ostvarivanja prava djece koje uključuju prava djeteta u postupku kao što su: pravo na informisanost, pravo na izražavanje mišljenja u postupku, pravo da zahtijeva imenovanje posebnog zastupnika, pravo da zahtijeva pomoć odgovarajućeg lica za pomoć u izražavanju mišljenja, pravo da zahtijeva imenovanje drugog zastupnika, pravo na imenovanje svog zastupnika, kao i odredbe koje se odnose na ulogu zastupnika nacionalnih tijela.

Predlog zakona o potvrđivanju Evropske konvencije o neprimjenjivosti zastare na zločine protiv čovječnosti i ratne zločine- utvrđen na sjednici Vlade od 29. aprila 2010. godine i nalazi se u skupštinskoj proceduri. Predlog sadrži odredbe koje se odnose na područje primjene, odnosno katalog krivičnih djela na koje se ova konvencija ima primjenjivati. U krivična djela na koje se ova konvencija ima primjenjuvati ubrajaju se: zločini protiv čovječnosti navedeni u Konvenciji UN o sprečavanju i kažnjavanju krivičnog djela genocida iz 1948.

godine, povrede navedene u Ženevskoj konvenciji za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika oružanih snaga u ratu iz 1949. godine, Ženevskoj konvenciji za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomnika oružanih snaga na moru iz 1949. godine, Ženevskoj konvenciji o postupanju prema ratnim zarobljenicima iz 1949. godine i Ženevskoj konvenciji o zaštiti civilnog stanovništva za vrijeme rata iz 1949. godine, sva slična kršenja zakona ratovanja važećih u trenutku stupanja na snagu ove konvencije kao i običaja ratovanja koji postoje u tom periodu, a koji nisu predviđeni navedenim odredbama ženevskih konvencija, posebna kršenja koja se smatraju naročito ozbiljnim u pogledu njihove stvarne težine i elemenata umišljaja ili u pogledu težine posljedica koje iz njih proističu, kao i svako drugo kršenje pravila ili običaja u međunarodnom pravnom sistemu koje se naknadno može definisati i koje zainteresovana ugovorna strana na osnovu date izjave smatra sličnim djelima.

Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja- utvrđen na sjednici Vlade od 29. aprila 2010. godine i nalazi se u skupštinskoj proceduri. Predlog sadrži odredbe koje se odnose na preduzimanje mjera jačanja kapaciteta institucija koje u svom radu dolaze u dodir s djecom, mehanizama nadzora počinilaca ili potencijalnih počinilaca ovakvih djela, kao i preduzimanje mjera jačanja svijesti o rizicima kako djece, tako i odraslih, kroz promovisanje prijavljivanja seksualnog iskorišćavanja i zlostavljanja djece. Imajući u vidu čestu zloupotrebu informacionih tehnologija u svrhe pornografije i seksualnog iskorišćavanja djece, konvencijom je propisan širok opseg ovakvih zloupotreba, niz zaštitnih mjera djece u postupku, kao i mjere razvijanja interinstitucionalne i međunarodne saradnje na polju borbe protiv ovih oblika kriminala.

Mišljenja na propise

Mišljenja na odredbe propisa kojima se uređuje postupak pred sudovima, prekršajni postupak i odredbe kojima se uređuju sankcije, čiji su obrađivači druga ministarstva, u toku 2009. godine dato je na sljedeće propise:

- Predlog zakona o nacionalnim parkovima,
- Predlog sporazuma o ekonomskoj, komercijalnoj i Vlade Crne Gore i Vlade Katara,
- Predlog zakona o istraživanju i proizvodnji nafte i gasa,
- Nacrt zakona o diskriminaciji,
- Predlog zakona o energetskoj efikasnosti,
- Predlog uredbe o poreskim olakšicama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica,
- Uredba o načinu i postupku stavljanja vozila na tržište, osnivanje sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila I rada tog sistema
- Nacrt zakona o asistiranim reproduktivnim metodama,

- Predlog zakona o uzimanju i presuđivanju djelova ljudskog tijela u svrhu liječenja,
- Nacrt zakona o zabrani diskriminacije,
- Predlog zakona o nacionalnim parkovima,
- Nacrt zakona o kulturnim dobrima,
- Nacrt zakona o audio vizuelnim medijskim uslugama,
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o medicinskim sredstvima,
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o o integrisanom sprječavanju i kontroli državne granice
- Predlog uredbe o visini naknade, načinu obračuna i plaćanja naknade na proizvodnju i uvoz plastičnih kesa
- Nacrt Zakona o alkoholnim pićima,
- Akcioni plan Menadžment plana istorijskog jezgra Cetinja
- Mišljenje na Protokol između Savjeta Ministara Republike Albanije I Vlade Crne Gore o vršenju aktivnosti zajedničke kontrole na zajedničkom prelazu Murićan-Sukobin
- Nacrt zakona o integritetu u javnom sektoru
- Predlog zakona o liječenju neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama
- Predlog uredbe o izmjenama i dopunama uredbe o kriterijumina, visini I načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom
- Predlog zakona o ratifikaciji instrumenata koji dopunjuju Ustav Međunarodne unije za telekomunikacije (Ženeva, 1992) I Konvenciju Međunarodne unije za telekomunikacije, kako je dopunjeno Konferencijama opunimoćenika (Kjoto,1994; Mineapolis, 1998; Marakeš, 2002(a usvojeno konferencijom opunomoćenika(Antalija, 2006),
- Predlog zakona o ratifikaciji Tampere konvencije o obezbjeđivanju telekomunikacionih resursa za ublaćavanje katastrofa I operacije pružanja pomoći,
- Predlog zakona o kretanju lica sa invaliditetom uz pomoć psa vodiča, odnosno psa pomagača,
- Predlog zakona o hidrometeorološkim poslovima
- Predlog zakona o dopuni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti,
- Predlog uredbe o pretvaranju posebnih I zajedničkih djelova stambene zgrade u Poslovne prostorije,
- Nacrt uredbe o sprovođenju postupaka javnog nadmetanja u otvorenom I dvostepenom postupku davanja koncesija,
- Nacrt zakona o kulturnim dobrima
- Predlog zakona o uzimanju i presađivanju djelova ljudskog tijela u svrhu liječenja,
- Predlog instrumenta pristupanja Sporazumu o međunarodnoj telekomunikacionoj satelitskoj organizaciji ITSO,
- Predlog izmijenjene Konvencije o osnivanju Evropske organizacije za telekomunikacije preko satelita EUTELSAT,

- Predlog Instrumenta prihvatanja izmjena I dopuna Konvencije o međunarodnoj organizaciji za pokretne satellite IMSO,
- Predlog uredbe o načinu sprovođenja postupaka javnog nadmetanja u otvorenom I dvostepenom postupku davanja koncesija,
- Predlog uredbe o načinu I stavljanju u promet električnih I elektronskih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja I obrade otpada od električnih I elektronskih proizvoda I rada tog sistema,
- Mišljenje na Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine,
- Predlog zakona o graničnoj kontroli,
- Predlog zakona o visini stope zatezne kamate,
- Predlog zakona o izjenama i dopunama Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu,
- Nacrt zakona o šumama,
- Predlog zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci,
- Predlog uredbe o zakonskim mjerilima za koje je obavezno ovjeravanje , odnosno odobrenje tipa mjerila,
- Nacrt zakona o arhivskoj djelatnosti,
- Nacrt zakona o bibliotečkoj djelatnosti,
- Nacrt zakona o muzejskoj djelatnosti,
- Nacrt zakona o žigu,
- Predlog zakona o stanovanju i održavanju stambenih zgrada
- Predlog zakona o zaštiti vazduha,
- Nacrt uredbe o uslovima organizovanja javne i aukcijske prodaje robe,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda,
- Predlog zakona o informacionoj bezbjednosti,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o manjinskim pravima i slobodama,
- Predlog uredbe o ratifikaciji protokola za izmjene i dopune regionalnog sporazuma za evropsko radio difuzno područje Štokholm, 1961. godine (Ženeva),
- Predlog uredbe o ratifikaciji regionalnog sporazuma o radio difuziji u Evropskom regionu (Štokholm, 1961. godine),
- Predlog uredbe o ratifikaciji regionalnog sporazuma koji se odnosi na korišćenje frekfencija od starne radi difuzne službe u opsezima hektometarskih talasa u regionima 1 i 3 i u opsezima kilometarskih talasa u regionu 1 (Ženeva 1975. godine),
- Predlog uredbe o ratifikaciji regionalnog aranžmana o pomorskim radio farovima u evropskoj zoni 1regiona (Ženeva 1949),
- Predlog zakona o izmjenam i dopunama Konvencije o međunarodnoj organizaciji za pokretne satelite,
- Nacrt uredbe o uslovima organizovanja javne i aukcijske prodaje robe,

- Predlog zakona o hidrografskoj djelatnosti
- Nacrt zakona o zabrani diskriminacije,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o sprovođenju popisa poljoprivrede za 2009 godinu
- Predlog uredbe o načinu i postupku prijave stavljanja električnih i elektronskih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda i rada toga sistema,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama,- Predlog zakona o stambenim zadrugama,
- Predlog zakona o medicinskim sestrama, babicama i tehničarima
- Predlog zakona o zaštiti genetičkih podataka,
- Zakon o zapošljavanju i ostavrivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti,
- Predlog zakona o prelasku analognog na digitalno zemaljsko emitovanje televiziskih i radio programa,
- Predlog zakona o potvrđivanju Zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom,
- Predlog zakona o potvrđivanju završnih akata Regionalne administrativne konferencije za planiranje VHF za emitovanje zvuka (Regija 1 i dio regije 3)
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani,
- Predlog zakona o Vojsci Crne Gore,
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka
- Zakon o ratifikaciji međunarodnog ugovora o biljnim genetičkim resursima za hranu i poljoprivredu,
- Predlog uredbe o načinu i postupku prijave stavljanja guma na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma i rada toga sistema,
- Nacrt zakona o kontroli predmeta od dragocjenih metala,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu,
- Predlog urdebe o načinu i postupku prijave stavljanja ambalaže i upakovanih proizvoda na tržište, osnivanje sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema,
- Nacrt zakona o zaradama državnih službenika i namještenika,
- Predlog zakona o potvrđivanju statuta Agencije,
- Predlog zakona o potvrđivanju odgovora o osnivanju evropske Konferencije poštanskih i telekomunikacionih uprava, redlog zakona o volonterskom radu
- Predlog zakona o hidrometeorološkim poslovima,
- Predlog zakona o bibliotečkoj djelatnosti,
- Predlog zakona o muzejskoj djelatnosti,
- Nacrt zakona o zaštiti depozita
- Predlog zakona o sanitarnoj inspekciji

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti,
- Predlog zakona o radnom vremenu, pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu,
- Predlog zakona o energetskoj efikasnosti,
- Predlog zakona o lobiranju.
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka

Mišljenja na pravilnike područnih organa za prekršaje, radi usklađivanja sa izmjenama zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Mišljenje na Predlog Odluke za odbrane advokata po službenoj dužnosti u skladu sa Zakonom o advokaturi.

Na osnovu inicijative predsjednika sudova o potrebnom broju sudija u sudovima u skladu sa mjerilima utvrđenim Pravilnikom o orjentacionim mjerilima za određivanje potrebnog broja sudova i ostalih zaposlenih upućen je predlog odluke o potrebnom broju sudija Sudskom savjetu, na osnovu kojeg je Sudski savjet donio Odluku o broju sudija u sudovima.

Međunarodna pravna pomoć

Predmeta međunarodne pravne pomoći u krvičnim stvarima bilo je 2043, koji obuhvataju aktivno i pasivno postupanje po zamolnicama za uručenje, izvođenje procesnih radnji, dostavljanje, ustupanje krivičnog gonjenja, izvršenje stranih presuda, dostavljanje podataka iz kaznene evidnecije. Ekstradicionih predmeta bilo je 60, od čega 29 aktivnih i 31 pasivni zahtjev za ekstradiciju.
Predmeta međunarodne pravne pomoći u građanskim stvarima bilo je 1374, koji obuhvataju aktivno i pasivno postupanje po zamolnicama za uručenja, dostave pismena.

Takođe, u okviru poslova međunarodne pravne pomoći osim postupanja dato je 6 mišljenja u pogledu ugovornog i faktičkog reciprociteta za priznanje i izvršenje sudskih odluka u građanskim stvarima između Crne Gore i zemalja u regionu, 6 mišljenja o uzajamnsoti za sticanje prava svojine na nepokretnostima u Crnoj Gori.
U skladu sa Zakonom o advokaturi obrađeno je 10 zahtjeva za davanje mišljenja o uzajamnosti za zastupanje advokata iz drugih država pred sudovima i drugim organima u Crnoj Gori.

Nadzor nad pravosudnom upravom

Tokom 2009. godine izvršen je nadzor u osnovnim sudovima u: Danilovgradu, Nikšiću, Cetinju, Baru, Kotoru, Plavu, Beranama i Kolašinu. Izvršen je redovan pregled u osnovnim tužilaštavima u Cetinju, Baru, Kotoru, Plavu, Beranama i Rožajama. Izvršen je redovan pregled u područnim organima za prekršaje u: Danilovgradu, Nikšiću, Cetinju, Baru, Kotoru, Budvi, Plavu, Beranama i Rožajama.

Podnijete su 184 pritužbe i po svima je postupljeno.

MEĐUNARODNA SARADNJA:

Na planu jačanja bilateralne saradnje zaključeni su ugovori izmedju Crne Gore i Republike Srbije: Ugovor o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima, Ugovor o izručenju i Ugovor o međusobnom izvršenju sudskih odluka u krivičnim stvarima. Ugovorima su predviđeni efikasni mehanizmi neposrednije saradnje prvosudnih organa ove dvije države.

Utvrđena je Platforma za vođenje pregovora i zaključivanje ugovora u oblasti pravosudne saradnje sa Bosnom i Hercegovinom i otpočeli pregovori za zaključenje ugovora o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima i ugovora o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivčnim stvarima.

Relizovan je veliki broj aktivnosti i projekata, uz podršku međunarodnih organizacija. Tako je Ministarstvo pravde pripremilo i apliciralo za niz projekata kojima se obezbijedila međunarodna donatorska podrška reformi pravosuđa. Ministartsvo pravde tokom 2009. godine koordiniralo i učestvovalo u implementaciji sljedećih projekata:

I Projekat „Reforma pravosuđa“ se finansira kroz EU IPA 2007 fondove, a tvining partner je Federalno Ministarstvo pravde Republike Austrije.

Projekat se sastoji od tri komponente:

1. Podrška implementaciji Akcionog plana za implementaciju strategije reforme pravosuđa
2. Podrška Sudskom savjetu i Tužilačkom savjetu da bi se obezbijedilo jačanje nezavisnosti nosilaca pravosudne funkcije
3. Podrška pravosudju u procesu sudskog budžetiranja radi poboljšanja efikasnosti sudova

Cilj ovog projekta je sveobuhvatna podrška daljoj reformi pravosudnog sistema u pravcu jačanja njegove nezavisnosti, samostalnosti, funkcionalnosti i efikasnosti.

II Projekat „Sveobuhvatna reforma sistema maloljetničkog pravosudja se takodje finansira kroz EU IPA 2007 fondove, a ostvaruje se u saradnji sa UNICEF-om.

Projekat Reforme sistema maloljetničkog pravosudja se sastoji od tri komponenete koje se medjusobno dopunjavaju:

1. Zakonodavna i reforma politike: Priprema i usvajanje sveobuhvatnog Zakona o maloljetničkom pravosudju i odgovarajuće sekundarne legislative, a sve to praćeno kampanjom podizanja svijesti šire javnosti o važnosti ovog pitanja.
2. Administracija maloljetničkog pravosudja: Aktivnosti na gradjenju kapaciteta usmjerene ka jačanju rada na prevenciji i implementaciji novog Zakona o maloljetničkom pravosudju i postojećim alternativama krivičnog gonjenja i institucionalizacije maloljetnika.
3. Adekvatna infrastruktura sistema za odgovarajuću administraciju maloljetničkog pravosudja sa fokusom na uspostavljanje alternativa baziranih na zajednici za maloljetnike u sukobu sa zakonom i poboljšanje programa rada sa maloljetnicima u sukobu sa zakonom koje će biti u skladu sa relevantnim medjunarodnim standardima.

Pored izrade i usvajanja Zakona o maloljetničkom pravosudju, cilj ovog projekta je i jačanje institucionalnih kapaciteta i obuka crnogorskog kadra da u skladu sa medjunardonim standarima implementira njegove odredbe, kao i integrisanje lokalne zajednice i šire javnosti u rešavanje problema maloljetničke delikvencije.

III Projekat „Jačanje kapaciteta Ministarstva pravde Crne Gore“ se ostvaruje u saradnji sa UNDP, a donatori su Vlada Norveške i UNDP.

Ciljevi projekta su: poboljšanje organizacione strukture Ministarstva, jačanje menadžerskih sposobnosti, bolje razumijevanje evropskih integracija i unaprjedjenje medjunarodne pravne pomoći i saradnje, poboljšanje odnosa sa javnošću i unaprjedjenje informacionih tehnologija.

IV Projekat „Reforma pravosudnog sistema u Crnoj Gori: stvaranje efektnog i održivog sistema besplatne pravne pomoći u Crnoj Gori se ostvaruje u saradnji sa UNDP. Donatori su: Vlada Holandije, Vlada Norveške i UNDP

Ciljevi projekta su: izrada Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, usvajanje Zakona i njegova implementacija, stvaranje neophodne infrastrukture, obuka pružalaca pravne pomoći, podizanje nivoa svijesti i informisanje putem medija o besplatnoj pravnoj pomoći.

V Projekat „Jačanje kapaciteta u pravosudju za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala se ostvaruje u saradnji sa UNDP, a donatori su Vlada Norveške i UNDP.

Ciljevi projekta su izrada novog krivičnog zakonodavstva, organizovanje obuka u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije u skladu sa usvojenim programima za edukaciju sudija i tužilaca, obezbjedjivanje sofisticirane elektronske opreme za rad pravosudnih organa.

VI U saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, implementiraju se dva projekta vezana za podršku reformi pravosudja i posebno krivičnog zakonodavstva u 2009.godini. U okviru pomenutih projekata pružena je podrška Ministarstvu pravde u izradi Zakonika o krivičnom postupku, Komentara Zakonika o krivičnom postupku, Plana implementacije ZKP-a i finansijske analize primjene novog ZKP, kao i organizovanju 5 seminara vezanih za primjenu novog ZKP-a. Pored toga, OEBS je podržao izradu Priručnika sa obrascima za primjenu novog ZKP-a I Liste zakona I podzakonskih akata koji treba da budu mijenjani odnosno uradjeni shodno novinama ZKP-a.

VII U saradnji sa Međunarodnom menadžment grupom (IMG) realizuje se projekat koji finansira vlada Norveške pod nazivom "Regionalna saradnja u okviru podrške nezavisnom i efikasnom pravosuđu u Crnoj Gori". Projekat ima dvije komponente – podršku uspostavljanju Sudskog savjeta Crne Gore i reformu prekršajnog sistema u Crnoj Gori.

VIII Ministarstvo pravde ostvaruje saradnju u okviru Projekta Komunikacioni okvir za pravosudnu evropsku mrežu na Zapadnom Balkanu (Communication environment for Judicial European network in Western Balkans) koji je podržan od strane Evropske komisije. Komisija Evropskih zajednica finansira ovaj projekat u okviru konkretnog istraživačkog i tehnološkog razvojnog programa „Tehnologije informacionog društva (2002-2006)". Projekat sprovodi Konzorcijum koga čine Ministarstvo pravde Crne Gore, Ministarstvo pravde Italije i druga pravna lica iz Italije, Grčke, Francuske, Rumunije i Velike Britanije.

IX **Saradnja sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal (UNODC) -** Tokom 2009. godine Ministarstvo pravde je učestvovalo u tri projekta koje sprovodi Kancelarija Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal, i to: Razvoj instrumenata za monitoring sudskih institucija, Projekat za promociju vladavine prava i bezbjednosti u Jugoistočnoj Evropi i Podrška kapacitetima za prikupljanje i analizu kriminalističkih podataka u Crnoj Gori i Srbiji. U okviru navedenih projekata preduzete su brojne aktivnosti.
-U decembru 2009. godine delegacija UNODC posjetila je Crnu Goru radi upoznavanja sa načinom na koji se vodi evidencija i statistika iz oblasti pravosuđa i kriminaliteta, a posebno organizovanog kriminala i korupcije. Radilo se o izrazito tehničkoj posjeti prilikom koje su članovi delegacije bili upoznati sa protokolima i obrascima po kojima se upisuju slučajevi, zatim su se detaljno

upoznali sa načinom na koji se to radi. Delegacija UNODC posjetila je sve institucije koje su posredno ili neposredno uključene u projekat, i to Ministarstvo pravde, Vrhovni sud, Vrhovno državno tužilaštvo, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Upravu policije, Ministarstvo finansija, Nacionalnog koordinatora za borbu protiv trafikinga ljudskim bićima i Monstat. Rezultat navedene posjete su preporuke kako bi se način vođenja evidencije poboljšao i kako bi bio u skladu sa evidencijom ovog tipa na nivou Evropske unije. Delegacija je preporuke dala u vidu dva dokumenta: Izvještaju o tehničkoj procjeni Crne Gore i Nacrtu programskih smjernica za Crnu Goru.
-U vezi sa sprovođenjem prve faze UNODC projekta za promociju vladavine prava i bezbjednosti u Jugoistočnoj Evropi, u oktobru 2009. godine odgovoreno je na Upitnik o statusu nacionalnih laboratorija.
-U prvoj godini projekta Podrška kapacitetima za prikupljanje i analizu kriminalističkih podataka u Crnoj Gori i Srbiji u novembru 2009. godine, pripremljeni su odgovori na Upitnik koji se odnosio na trendove kriminala i rada sistema krivičnog pravosuđa Kancelarije UNODC, u saradnji sa pravosudnim organima Crne Gore i Zavodom za izvršenje krivičnih sankcija kao i odgovori na Upitnik Radne grupe Ujedinjenih nacija za neosnovano pritvaranje o lišenju slobode uživalaca opojnih droga.

X Saradnja se ostvaruje sa Savjetom Evrope u okviru Projekta „Podrška tužilačkoj mreži u Jugoistočnoj Evropi" (PROSECO) koji finansira Evropska komisija. U oviru Projekta je obrazovan Nadzorni odbor čije je član predstavnik Ministarstva pravde. Imamo predstavnike u komitetima Savjeta Evrope kao što su: CEPEJ (Komitet za efikasnost pravosuđa Savjeta Evrope) i MONEYVAL (Komitet za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma).
Projekat Savjeta Evrope o sajberkriminalu - U 2009. godini intenzivno se radilo na Projektu Savjeta Evrope o sajberkriminalu. Naime, obradjena su tri upitnika i to: Godišnji upitnik za Crnu Goru o usaglašenosti krivičnog zakonodavstva sa Konvencijom o računarskom kriminalu; Upitnik o potrebi direktnog prekograničnog pristupa podacima i njihovom protoku gdje ostale mjere nijesu odgovarajuće ili djelotvorne; i Globalna studija o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja. Nakon dostavljenih odgovora na upitnike uslijedio je i poziv za Octopus konferenciju na kojoj je, kao i poslednjih godina, aktivno učestvovao i predstavnik Ministarstva pravde.

XI Ministarstvo pravde aktivno koristi sredstva **TAIEX-a, (Kancelarija za tehničku pomoć i razmjenu informacija u okviru Jedinice za izgradnju institucija Generalnog direktorata za proširenje Evropske komisije)** - koja ima ulogu posrednika u prenosu iskustava zemalja članica EU zemljama u procesu pridruživanja EU. Kao plod te saradnje TAIEX je podržao organizaciju:
-Studijske posjete Ministarstvu pravde Slovenije u kojoj su učestvovala četiri predstavnika Ministarstva pravde Crne Gore. Cilj studijske posjete bio je jačanje međunarodne saradnje između ova dva ministarstva kao i upoznavanje sa radom službenika države članice EU, diskutovanje o zakonodavstvu i uočavanje

primjera najbolje prakse, a u skladu sa sveobuhvatnim ciljevima politike Evropske komisije u oblasti usklađivanja, primjene i sprovođenja zakonodavstva EU;
-Seminara na temu „Implementacija Drugog dodatnog protokola uz evropsku konvenciju o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima , koji je održan u periodu od 29-30.06.2009. godine u Podgorici, a na kojem su govorili predavači iz zemalja članica EU, dok je seminaru prisustvovalo 25 predstavnika iz sudova, tužilaštava, Interpola, Ministarstva inostranih poslova i Ministarstva parvde. Cilj organizovanja seminara je implementacija Drugog dodatnog protokola uz evropsku konvenciju o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, koji je Crna Gora ratifikovala u februaru mjesecu 2009. godine, obzirom da je uveo nove oblike saradnje uz one koji su već bili predviđeni konvencijom; i
-Ekspertske misije za Zakon o prekršajima u kojoj su učestvovali s jedne strane, eksperti iz Ministarstva pravde Republike Slovenije i s druge strane, članovi radne grupe za Zakon o prekršajima iz Ministarstva pravde.

XII Saradnja sa GTZ-om koji podržava „ Projekat reforme izvršnog postupka“, reformu zakonodavstva kojim je uređeno međunarodno privatno pravo i podržava aktivnosti na uvođenju notara.

Upitnik generalnog sekretara Savjeta Evropske unije - Primjeri najbolje prakse EU u borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana - U okviru Projekta razmjene najbolje prakse EU u borbi protiv terorizma sa državama Zapadnog Balkana, koji je započet tokom slovenačkog predsjedavanja EU, 8. jula 2008. godine Savjet EU je usvojio zaključke o saradnji u ovoj oblasti sa Zapadnim Balkanom. Prvi korak evaluacije ovog projekta je bio dostavljeni upitnik. Odgovori na navedeni upitnik predstavljaće osnovu posjeta ekspertskih misija iz EU, koje će uslijediti u prvoj polovini 2010. godine, a imaće za cilj da prenesu primjere najbolje prakse EU kad je riječ o borbi protiv terorizma u zemljama Zapadnog Balkana.

Upitnik Sekretarijata međunarodne akcije za ženska prava pri Ujedinjenim nacijama o ocjenjivanju položaja žena u Crnoj Gori - U cilju izrade Izvještaja o praćenju primjene Konvencije Ujedinjenih nacija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena u 2009. godini radjeno je na detaljnom Upitniku o ocjenjivanju položaja žena u Crnoj Gori i to u dijelu koji se tiče ravnopravnosti u braku i zakonu o porodici. Upitnik se sastojao od 37 pitanja koja su se odnosila na sljedeće oblasti: jednoakost polova, ravnopravnost u braku, jednako postupanje prema ženama i muškarcima u pogledu primjene zakona, vrste i tipovi porodice, zlostavljane žena i sl.

<u>Upitnik Evropske komisije za članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji</u>

Nakon podnošenja Zahtjeva za članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji i njegovog prihvatanja od strane Savjeta ministara sljedeći važan korak u procesu

pristupanja Evropskoj uniji je bila procjena zemlje - aplikanta u ispunjavanju političkih i ekonomskih kriterijuma za članstvo u Uniji i sposobnosti zemlje za preuzimanje obaveza iz članstva. U tom smislu Crnoj Gori dostavljen je Upitnik EK. U periodu od jula do oktobra 2009. godine Ministarstvo pravde je učestvovalo u izradi odgovora na Upitnik Evropske komisije kao koordinator Političkih kriterijuma u dijelu Demokratija i vladavina prava i cjelokupnog Poglavlja 23 – Pravosuđe i osnovna prava. Grupa za integracije Ministarstva pravde je u skladu sa planom aktivnosti razmotrila sve dostavljene nacrte odgovora i davala instrukcije u pogledu poboljšanja kvaliteta odgovora kako bi isti bili potvrđeni. Takođe smo vršili horizontalno ujednačavanje kvaliteta odgovora na pojedina slična ili ista pitanja iz nadležnosti ovog ministarstva, kako bi odgovori na ista ili slična pitanja u različitim poglavljima bili ujednačeni. Osim učestvovanja u pripremanju odgovora na Upitnik EK, vršili smo i reviziju odgovora, tehničku obradu i kompletnu komunikaciju sa ostalim institucijama uključenim u proces odgovaranja.

Ostale aktivnosti

U toku 2009. godine izdato je 11 službenih legitimacija za državne tužioce, kao i 3 službene legitimacije za nosioce sudijske funkcije.

Urađen je izvještaj o sprovođenju obaveza po Akcionom planu o saradnji sa Savjetom Evrope.

U okviru Ministarstva pravde posebna pažnja je posvećena edukaciji, i u sklopu toga, ostavreno je učešće naših predstvnika ne velikom broju seminara, konferencija i radionica u zemlji i inostranstvu.

Oblast izvršenja krivičnih sankcija

Rad Sektora za izvršenje krivičnih sankcija u 2009. godini, obilježile su aktivnosti koje se odnose na:

- učešće u pripremi Akcionog plana za implementaciju nacionalne Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2010 – 2011 godinu, u cilju daljeg jačanja kapaciteta institucija i organizacija u borbi protiv trgovine ljudima, kroz operacionalizaciju ciljeva utvrđenih Strategijom,

- učešće u pripremanju odgovora u vezi preporuka koje su date nakon prve periodične posjete Crnoj Gori Komiteta za borbu protiv mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja SE, a usvojene u Izvještaju Komiteta,

- učešće u pripremanju odgovora o aktivnostima preduzetim povodom obaveza Crne Gore koje proizilaze iz statusa strane ugovornice u Konvenciji UN-

a protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, nakon razmatranja drugog periodičnog Izvještaja Crne Gore o implementaciji odnosne Konvencije,

- učešće u pripremanju inicijalnog Izvještaja o primjeni fakultativnog Protokola uz Konvenciju o pravima djeteta, o prodaji djece, dječjoj prostituciji i pornografiji i regrutovanju djece u oružanim sukobima,

- pripremanje odgovora na određena pitanja postavljena u vezi godišnjeg Izvještaja State Departmenta o borbi protiv trgovine ljudima,

- pripremanje odgovora na određena pitanja postavljena u vezi godišnjeg Izvještaja State Departmenta o stanju ljudskih prava,

- pripremanje odgovora na određena pitanja iz Upitnika Evropske komisije, to jest pitanja iz Političkih kriterijuma *(demokratija i vladavina prava)*, kao i pitanja iz poglavlja Pravosuđe i osnovna prava *(fundamentalna prava)*,

- popunjavanje Upitnika o postojanju tajnih zatvora na teritoriji država članica UN, a povodom obraćanja Specijalnog izvjestioca Kancelarije Visokog komesara za ljudska prava UN (OHCHR), Specijalnog izvjestioca za torturu, Predsjedavajućeg radne grupe o arbitrarnom pritvoru, i Predsjedavajućeg radne grupe o prinudnim i nevoljnim nestancima,

- pripremanje odgovora u vezi preporuka koje su date u Izvještaju Komesara za ljudska prava SE Tomasa Hamarberga, a koje se odnose na zatvorski sistem,

- obezbjeđivanje neophodnih pretpostavki povodom posjete delegacije Međunarodnog komiteta Crvenog krsta *(MKCK-a)* zatvorima, obavljene shodno Pismu o namjerama u vezi sa humanitarnim aktivnostima MKCK u korist lica lišenih slobode, a u svrhu da se nasamo obave razgovori sa zatvorenicima optuženim ili osuđenim za ratne zločine, i zatvorenicima optuženim ili osuđenim za djela protiv državne bezbjednosti ili terorizam,

- obezbjeđivanje pretpostavki za ponovno sprovođenje postupka donošenja odluke o obrazovanju Komisije za praćenje Akcionog plana za prevenciju torture, obzirom na instrukcije dobijene od strane Generalnog sekretarijata Vlade CG *(da o pitanju obrazovanja radnih tijela, ministarstva sagledaju i analiziraju stanje u svom resoru, i da u odgovarajućoj proceduri predlože obrazovanje takvih radnih tijela, na način da potvrde ili predlože izmjene već postojećih, odnosno predlože obrazovanje novih)*, a takođe imajući u vidu nastale promjene u organizaciji državne uprave u smislu razdvajanja resora *zdravlja* od resora *rada i socijalnog staranja*, i činjenicu da su Akcionim planom predviđene određene mjere koje se tiču kako zdravstvenog sistema, tako i sistema socijalne i dječje zaštite i zaštite lica sa invaliditetom,

- nastavak aktivnosti na uspostavljanju Službe za uslovnu slobodu, odnosno aktivnosti na planu obezbjeđivanja normativnog okvira za obavljanje poslova nadzora nad licima koja su na uslovnoj slobodi *(uslovno osuđena i uslovno otpuštena lica, kao i lica kažnjena kaznom rada u javnom interesu)*, u smislu pribavljanja ekspertskog mišljenja o radu u javnom interesu, a sve u nastojanju da se nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija sagleda i sa aspekta analize i preporuka datih od strane eksperata angažovanih u okviru tvining projekta „Reforma pravosuđa“.

- predmete po molbi za pomilovanje osuđenih lica (150)
- predmete po zahtjevu za naknadu štete po osnovu neosnovanog lišenja slobode (305)
- predmete po molbi za uslovni otpust (12)
- predmete u vezi predstavki, odnosno nadzora (23)
- predmete po molbi ili predlogu za prekid izvršenja kazne zatvora (30)
- predmete u vezi saradnje sa drugim državnim organima (30)
- predmete u vezi zahtjeva za amnestiju (2)
- predmete u vezi zahtjeva za slobodan pristup informacijama (2)

PRIS-Pravosudniinformacioni sistem

U zadnjem kvartalu 2009. godine izvršena je implementcija Pravosudnog informacionog sistema (PRIS-a). Implementacija je podrazumijevala umrežavanje svih pravosudnih institucija, formiranje i instalaciju centralne lokacije za smještaj aplikativnog rješenja i jedinstvene baze podataka kao i obuku korisnika za korišćenje aplikativnog rješenja.

Pravosudni informacioni sistem je namenski razvijan, jedinstveni informacioni sistem za potrebe Ministarstva pravde, sudova, tužilačke organizacije i Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija. Njegovom uvođenju i imlementaciji je prethodio višegodišnji rad na obezbjeđivanju adekvatne ICT infrastrukture i usaglašavanju funkcionalnosti sa aktuelnom zakonskom regulativom, kao i tehnološkim unapređivanjem i usklađivanjem sa naprednim tehnološkim trendovima.

PRIS je implementiran na svim lokacijama korisnika informacionog sistema pravosuđa, sa centralizovnom i jedinstvenom bazom podataka dostupnom korisnicima u skladu sa institucionalnom organizacijom i nadležnošću. Obzirom da je instalacija i osnovna obuka korisnika izvršena u poslednjem kvartalu 2009. godine, trenutno je fokus na unosu podataka i osposobljavanju korisnika za samostalni rad i korišćenje resursa PRIS-a.

Pravosudni informacioni sistem (PRIS) obuhvata i integriše postojeće poslovne funkcije: sudstva, tužilačke organizacije, Ministarstva pravde i Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

Integracija informacionih sistema postiže se kroz odgovarajući koncept i standarde koji obezbjeđuju: jedinstvenost i centralizaciju podataka, definisanu nadležnost, standardizaciju unošenja podataka i štampanje evidencija, povezivanje evidencija u logički jedinstvenu cjelinu, kao i fleksibilnost i mogućnost nadogradnje aplikativnog rješenja i baze podataka.

U informacioni sistem se bilježe sve procesne radnje, uključujući nastala i predata dokumenta, postupanja i tretmane, i na taj način osigurava integritet svakog predmeta, odnosno dosijea, pojedinačno i u svakom trenutku se može ustanoviti njegovo vremensko trajanje, kako u pojedinačnim procesnim radnjama tako i u cjelini.

Zajedničko korišćenje podataka i jedinstveni unos povećavaju efikasnost u radu i smanjuju troškove štampanja i slanja dokumenata i izrade izvještaja. Standardizovani interfejs obezbjeđuje lakše rukovanje, a samim tim i jedinstven način klasifikacije i kategorizacije podataka.

Mogućnost brzog i jeftinog zajedničkog korišćenja informacija jedna je od najpopularnijih upotreba mrežne tehnologije. Kada postoji zajedničko korišćenje podataka, smanjuje se korišćenje papira, povećava efikasnost, a skoro svaka vrsta podataka je istovremeno na raspolaganju svima kojima je potrebna, a i dostavljaju se sa daleko većom tačnošću (manjom verovatnoćom greške). Postoje i situacije vezane za zajedničko korišćenje podataka kod kojih računarske mreže ne samo da smanjuju troškove već su i jedini način na koji je ono izvodljivo.

Razuđenost institucija pravosuđa na teritoriji cijele Crne Gore, nametnula je potrebu realizacije jedinstvene informaciono-komunikacione (IC) infrastrukture. To je podrazumijevalo povezivanje većeg broja lokalnih mreža (LAN) u jedinstven sistem sa navedenim osnovnim principima zajedničkog racionalnog i efikasnog korišćenja, kako informacija tako i hardvera i softvera.

Jedinstven sistem je upotrijebljen za zajedničko i standardizovano korišćenje aplikacija i jedinstvene baze podataka, posebno u situaciji kada svi koriste iste aplikacije i iste verzije tih aplikacija. Na ovaj način dokumenti se jednostavno zajednički koriste, a postoji i dodatna efikasnost u tom smislu da je jednostavnije i bolje da korisnici potpuno savladaju jedan program, nego da moraju da koriste više različitih.

Pored navedenog, umreženi računari značajno pojednostavljuju podršku radu korisnika. Na taj način daleko je efikasnije održavati sistem sa jedinstvenom operativnom platformom, identično podešenom prema konkretnim potrebama. Do sada je realizovano povezivanje u jedinstven komunikacioni sistem svih njegovih djelova tj. institucija pravosuđa (sudova, tužilaštava, Ministartsva pravde i ZIKS-a). To je podrazumijevalo realizaciju komunikacione infrastrukture na dva nivoa.

Prvi nivo jeste realizacija magistralnih linkova ili *WAN mreže*, između svih dislociranih institucija pravosuđa sa centralnom lokacijom, čvorištem sistema koje se nalazi u Ministarstvu za informaciono društvo. Na taj ničin omogućeno je i jedinstveno povezivanje čitavog sistema na internet uz realizaciju neophodnih javnih servisa. Za te potrebe korišćena je komunikaciona infrastruktura državnih organa uprave koja se oslanja na MIPNet mrežu crnogorskog Telekoma baziranu na MPLS tehnologiji, sa brzinama linkova od 512Kb/s do 2Mb/s, a za njihov zakup zaduženo je Ministarstvo za informaciono društvo.

Na *drugom nivou* realizovani su lokalni linkovi ili *LAN mreže* u svakoj od institucija pravosuđa pojedinačno. Činjenica da u jednom broju sudova i tužilaštava nije postojao kablovski sistem ili strukturni kablovski sistem (SKS), podrazumijevala je najprije snimanje potreba i izradu tehničke dokumentacije, a zatim i fizičko postavljanje kablova. Ove aktivnosti su u znatnoj mjeri usporile i otežale realizaciju zacrtanih ciljeva.

U ovom trenutku sve institucije u pravosuđu imaju realizovan lokalni SKS, svi su povezane u jedinstven IC sistem, svi korisnici sistema jedinstveno i pod istim uslovima koriste internet i prateće javne servise (email, web, proxy). Na taj način obezbijeđeni su preduslovi za funkcionisanje PRIS-a kroz funkcionalne, stabilne i lako proširive LAN segmente. Jedinstvenom primjenom pravila i procedura prilikom povezivanja svake od lokacija, obezbijeđen je jedinstven sistem monitoringa, bezbjednosti i održavanja kao bitnih elemenata funkcionalnosti i budućeg razvoja.

Rad Komisija u okviru Ministarstva pravde

Komisija za postavljenje i razrješenje posrednika u 2009. godini razmatrala je 19 zahtjeva za postavljenje posrednika i postavljeno je 19 posrednika

Komisija za polaganje pravosudnog ispita organizovala je u 2009. godini 10 rokova za polaganje pravosudnog ispita i ispit je polagao 78 kandidata.

Komisija za polaganje notarskog ispita organizovala je u 2009 jedan ispitni rok i polagalo je 59 kandidata

Komisija za ispite za stečajnog upravnika organizvala je tri ispitna roka i ispit je polagalo 25 kandidata, tako da se sada na listi stečajnih upravnika nalazi ukupno 106 imenovanih upravnika

Komisija za polaganje stručnog ispita sa visokom stručnog spremom.U toku 2009 godine obradila je 1123 predmeta po prijavi za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima sa visokom i višom školskom spremom od čega na osnovu prijave pripremljeno 1121 kojima se polaganje ispita odobrava, a vraćeno 102 na dopunu dokumentacije,koja se dostavlja uz prijavu.Pripremljeno i dostavljeno 1305 obavještenja kandidatima pozvanim na polaganje ispita,o datumu i mjestu polaganja ispita, 184 kandidata su ostala na ponovnom polaganju ispita.

Komisija za polaganje stručnog ispita sa srednjom stručnog spremom.U toku 2009 godine obradila je 593 predmeta prijava za polaganje stručnog ispita za rad

u državnim organima za kandidate sa srednjom školskom spremom.Za 593 kandidata odobreno je polaganje ispita,585 je pristupilo polaganju ispita,od čega 18 kandidata nijesu položilo, a 10 nije pristupilo ipitu iako om je odobreno polaganje ispita.

Na osnovu obaveze iz Zakona o arhivskoj djelatnosti pripremljen:

- Komisija za sređivanje,obradu i popis arhivske građe
- Komisija za utvrđivanje Liste kategorija registraturskog materijalima sa rokovima čuvanja arhivske građe i registraturskog materijala Ministarstva pravde.

Pripremljeno rješenje o obrazovanju Komisije za godišnj popis Ministarstva pravde; popisan inventar, označen inventar i otpisan inventar.

Obrađena tri predmeta, po prijavi organizacionih oblika stranih nevladinih organizacija za upis u Registar stranih nevladinih organizacija, pripremljena rješenja o upisu, na osnovu kojih je izvršen upis u Knjigu Registra, svesku imenik, koja se vodi uz Registar, elektronski upis.

Javne nabavke

Pripremljen plan javnih nabavku za 2009. godinu i u skladu sa tim sprovedeni sljedeći postupci javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke raspisao je sljedeće tendere:

- za nabavku kancelarijskog materijala,
- za nabavku jednog putničkog vozila,
- za gorivo i
- za uslugu avio prevoza
- za usluge prevođenja
- za poštanske usluge

Neposredno prikupljanje ponuda šoping metodom:

- za uslugu kopiranja,
- za uslugu osiguranja službenika i namještenika,
- za uslugu kasko osiguranja automobila Ministarstva pravde i

Pristup informacijama

U skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama podnijeto je 20 zahtjeva na koje su dostavljeni odgovori. Po zahtjevima donijeto 20 rješenja, po žalbi 15 rješenja, po zahtjevima donijeto tri obavještenja, tri odgovora na tužbe, po zahtjevu Upravnog suda. Tri zaključka i četiri zahtjeva za za saopštenje m zbog „.ćutanja uprave“

SAP – Program finansije obrade podataka

Računovodstvo Ministarstva pravde radi na SAP programu, čime je neposredno umreženo sa Državnim trezorom. U vezi sa tim, u istom su vršeni sljedeći poslovi: svakodnevna obrada naloga za plaćanje prema Trezoru, ovjera tačnosti i punovažnosti naloga, svakodnevne isplate gotovog novda, kao i podiznanje redovnih i vanrednih avansa po iskazanim potrebama, obrade rješenja koja se isplaćuju preko podračuna za polaganje stručnih ispita sa srednjom i visokom školskom spremom, praćenja podračuna za donacije kao i isplate po potrebi i izradu izvještaja na kraju godine, obračuna plata kao i obračuna za isplatu toplog obroka, obračuna i isplate ugovora o djelu, izrade izvještaja za statistiku – mjesečne i godišnje, vođenje evidencije praćenja rashoda i drugih izdataka, pripreme podataka radi izrade finansijskih izvještaja – godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih, usaglašavanja podataka poslovnih knjiga sa podacima državnog trezora, staranja o ispravnosti razvrstavanja izdataka po klasi, grupi, sintetici i analitici, praćenja mjesečnih varanti i njihovog utroška, vođenje knjiga blagajne i usaglašavanja stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem, izrada godišnjeg popisa osnovnih sredstava, obračuna amortizacije i dostavljanja izvještaja državnom trezoru, pripremanja finansijskog plana i predračuna sredstava za potrošačku jedinicu, tj. izrade plana budžeta.

KIS – Kadrovski informacioni sistem

Kontinuirana saradnja sa Upravom za kadrove u okviru poslova za vođenje kadrovske evidencije u cilju pune implementacije ovog programa. Dva namještenika iz Službe za opšte poslove, informacioni sistem i finansije prošla su dodatne obuke.

Sprovedena 2 javna oglasa za 1 namještenika i pet pripravnika.

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde Služba za opšte poslove i finansije sa proširuje i nosi novi naziv Služba za opšte poslove, informacioni sistem i finansije.

Kabinet ministra

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva,Kabinet ministra je tokom 2009 sproveo ili učestvovao u realizaciji aktivnosti koje prikazujemo hronološkim redom:U okviru poslova šefa Kabineta ministra, tokom 2009. godine izdvajaju se sljedeće aktivnosti:

- potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Crne Gore i Sudskog savjeta Crne Gore, 21. januara u Sudskom savjetu Crne Gore;

- prezentacija projekta »Reforma sistema pružanja pravne pomoći: stvaranje efektnog i održivog pružanja pravne pomoći«, orgahizovana u saradnji sa UNDP, 29. januara u hotelu »Podgorica«;

- susret ministra Miraša Radovića sa šefom Misije EULEX Ivom de Karmabonom, 04. februara na Vili »Gorica«;

- susret ministra Miraša Radovića sa ekspertom Evropske komisije za pitanja krivično-procesnog prava Kristijanom Šernickim, na temu završnih primjedbi EK na tekst Nacrta Zakonika o krivičnom postupku, 05. februara u Ministarstvu pravde;

- druga runda pregovora delegacija Crne Gore i Republike Srbije o potpisivanju tri ugovora o međunarodnoj pravnoj pomoći: Ugovora o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima, Ugovora o međusobnom izvršavanju odluka u krivičnim stvarima i Ugovora o izručenju, 12. i 13. februara u Beogradu;

- prezentacija aplikacionog softvera Registra novčanih kazni i prekršajne evidencije u Bosni i Hercegovini, koju su održali eksperti Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegvoine, 18. februara u Sudskom savjetu Crne Gore;

- sastanak ministra Miraša Radovića sa ambasadorom Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori Roderikom Murom, na temu Zakonika o krivičnom postupku, 19. februara u Ministarstvu pravde;

- sastanak ministra Miraša Radovića i pravnog savjetnika u Amnbasadi SAD Džonatana Houba, na temu novog ZKP-a, održan 20. feburara u Ministarstvu pravde;

- susret ministra Miraša Radovića i novoimenovanog ambasadora Republike Italije Serđa Barbantija, 02. marta Ministarstvu pravde;

- susret ministra Miraša Radovića i šefice Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori gđe Nole Skiner, 02. marta u Ministarstvu pravde;

- učečšće ministra Miraša Radovića na radnom doručku sa ovinarima na temu Četvrtog izvještaja o realizaciji mjera iz inoviranog Akcionog plana za sprovođenje Programa za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, 12. marta u hotelu »Podgorica«;

- učešće delegacije Crne Gore, na čelu sa ministrom Mirašem Radovićem na plenarnoj sjednici Savjeta za ljudska prava Ujedinjenih nacija, 18. marta, na kojoj je usvojen Konačni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori, sačinjen u okviru mehanizma Opšteg periodičnog pregleda stanja ljudskih prava u svijetu;

- radni doručak sa novinarima na temu Izvještaja o realizaciji mjera iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme pravosuđa 2007-2012, za period jul 2008 – januar 2009.. godine, održan 06. aprila u hotelu »Podgorica« u suorganizaciji Ministarstva pravde, OEBS-a i Prograrma za razvoj Ujedinjenih nacija:

- treća runda pregovora delegacija Crne Gore i Republike Srbije o zaključenju tri ugovora o međunarodnoj pravnoj pomoći, 22. i 23. aprila u Podgorici;

- učešće ministra Miraša Radovića na otvaranju Foruma za građansko pravo Jugoistočne Evrope, 27. aprila u Kotoru, u organizaciji Njemačke organizacije za tehničku saradnju GTZ;

- učešće ministra Miraša Radovića na konferenciji »Regionalna saradnja: jačanje nezavisnosti i efikasnosti pravosuđa«, održana od 10. do 13. juna u hotelu »Splendid« u Bečićima, u organizaciji Internacionalne menadđžment grupe IMG, uz podršku Vlade Kraljevine Norveške;

- učešće ministra Miraša Radovića na koknferenciji ministara pravde zemalja članica Savjeta Evrope »Prekinuti ćutanje: ujedinjeni protiv nasilja u porodici«, održanoj 17. i 18. juna u norveškom gradu Tromsu; potpisivanje seta konvencija Savjeta Evrope: Konvencije o pristupu zvaničnim dokumentima, Evropske konvencije uživanja dječijih prava, Konvencije o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i zlostavljanja i Revidirane evropske konvencije o usvajanju djece;

- potpisivanje ugovora o finansiranju nastavka projekta »Jačanje kapaciteta crnogorskog pravosuđa za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala« između Ministarstva pravde, Programa za razvoj Ujedinjenih nacija i Vlade Kraljevine Norveške, 14. avgusta u Podgorici;

- oproštajna posjeta ambasadora Republike Austrije Flirijana Rauniga Ministarstvu pravde, 18. avgusta u Ministarstvu pravde;

- učešće ministra Miraša Radovića na radnom doručku sa novinarima na temu Petog izvještaja o realizaciji mjera iz Inoviranog akcionog plana za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, 24. septembra u hotelu »Podgorica«;

- potpisivanje Memoranduma o saradnji u sprječavanju, otkrivanju i gonjenju izvršilaca krivičnih djela protiv životne sredine u oblasti uređenja prostora i zaštite životne sredine između Ministarstva pravde, Ministarstva za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, Vrhovnog državnog tužioca i Uprave policije, 25. septembra u Vladi Crne Gore;

- učešće delegacije Crne Gore, na čelu sa ministrom Mirašem Radovićem i ministrom Ivanom Brajovićem, na Regionalnoj konferenciji ministara unutrašnjih poslova i pravde, održanoj od 27. do 30. decembra u Beogradu;

- sastanak sekretara Ministarstva pravde Srđe Spaića sa šeficom Službe sudskih vijeća Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Ketrin Marči-Uhel, 29. oktobra u Ministarstvu pravde;

- učešće delegacije Crne Gore, na čelu sa ministrima pravde i unutrašnjih poslova i javne uprave, Mirašom Radovićem i Ivanom Brajovićem, na Forumu ministara pravde i unutrašnjih poslova »EU – Zapadni Balkan«, 16. i 17. novembra u Briselu;

- susret ministra Miraša Radovića i novoimenovanog ambasadora Republike Sustrije u Crnoj Gori Martina Pamera, 26. novembra u Ministarstvu pravde;

- učeššće ministra Miraša Radovića na proslavi 100 godina advokature u Crnoj Gori, 12. decembra u Crnogorskom narodnom pozorištu.

IZVJEŠTAJ
O RADU ZAVODA ZA IZVRŠENJE KRVIČNIH SANKCIJA ZA 2009.GODINU

Zavod za izvršenje krivičnih sankcija (ZIKS) osnovan je 1994. godine Uredbom Vlade RCG („Sužbeni list RCG“ broj 31/94), od 19. septembra 1994. godine, sa ciljem stvaranja jedinstvenog penalnog sistema u Crnoj Gori. Zavod osnovnu funkciju ostvaruje kroz šest organizacionih jedinica i to:

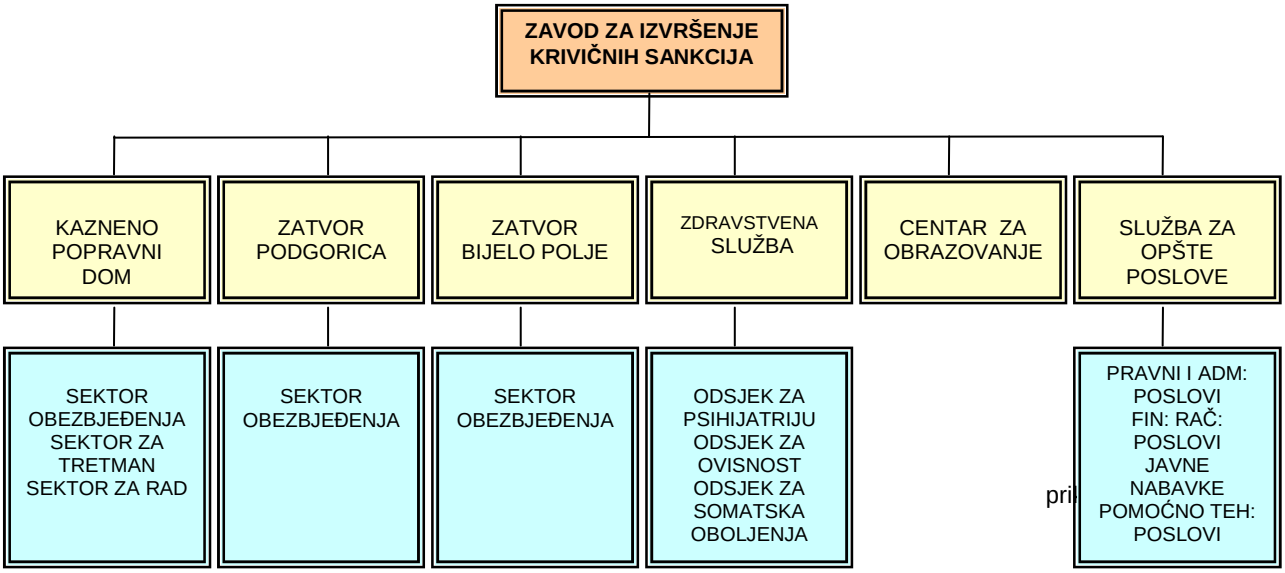

U Kazneno popravnom domu Podgorica-KPD izvršava se kazna zatvora od 40 godina, kazna zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za osuđena muška lica, kazne maloljetničkog zatvora, kao i kazne zatvora izrečene u krivičnom i prekršajnom postupku za žene.

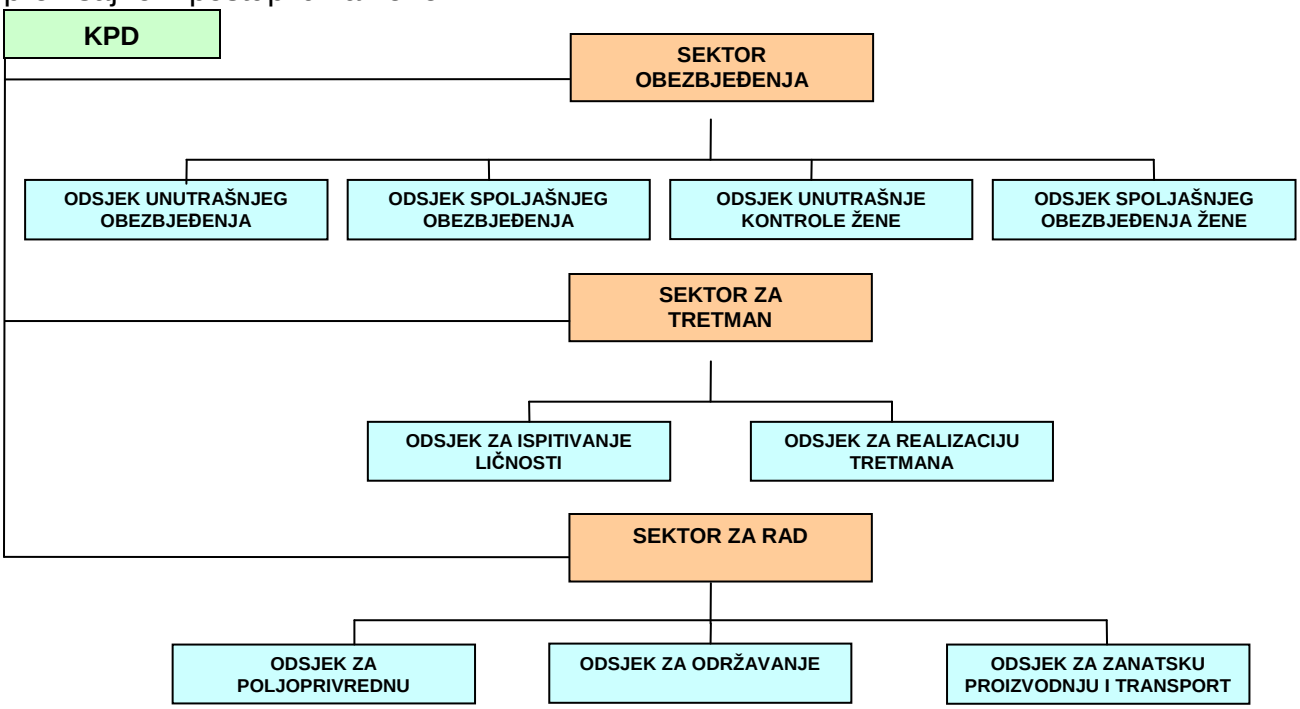

KPD kao organizaciona jedinica u svom sastavu ima tri sektora:

- Sektor obezbjeđenja koji vrši poslove obezbjeđenja osuđenih i prekršajno kažnjenih lica;
- Sektor za tretman - koji vrši poslove ispitivanja ličnosti, utvrđivanje programa tretmana u odsjeku za ispitivanje ličnosti i realizacija istih kroz Odsjek za ispitivanje ličnosti i Odsjek za realizaciju tretmana; i
- Sektor za rad - vrši poslove koji se odnose na sprovođenje radne i okupacione terapije osuđenih lica utvrđene programom tretmana u Odsjeku za ispitivanje ličnosti kroz rad tri odsjeka: Odsjek za zanatsku proizvodnju i transport, Odsjek za poljoprivrednu proizvodnju i Odsjek za održavanje.

U Zatvoru Podgorica izvršava se mjera obezbjeđenja prisustva osumnjičenog, optuženog i okrivljenog u krivičnom postupku-pritvor. Zatvori svoju funkciju ostvaruju kroz Sektor obezbjeđenja koji vrši poslove obezbjeđenja lica lišenih slobode kroz odsjeke unutrašnjeg i spoljašnjeg obezbjeđenja i Odsjek sprovodničkog obezbjeđenja.

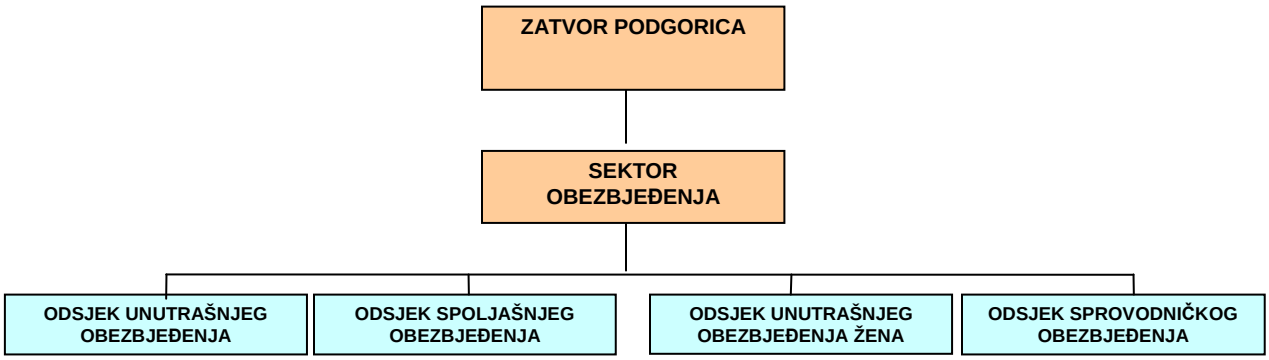

prikaz br.3

U Zatvoru Bijelo Polje izvršava se mjera obezbjeđenja prisustva osumnjičenog, optuženog i okrivljenog u krivičnom postupku-pritvor, kazna zatvora do šest mjeseci i kazna zatvora izrečena u prekršajnom postupku za muška lica. Zatvori svoju funkciju ostvaruju kroz Sektor obezbjeđenja koji vrši poslove obezbjeđenja lica lišenih slobode kroz odsjeke unutrašnjeg i spoljašnjeg obezbjeđenja i Odsjek sprovodničkog obezbjeđenja.

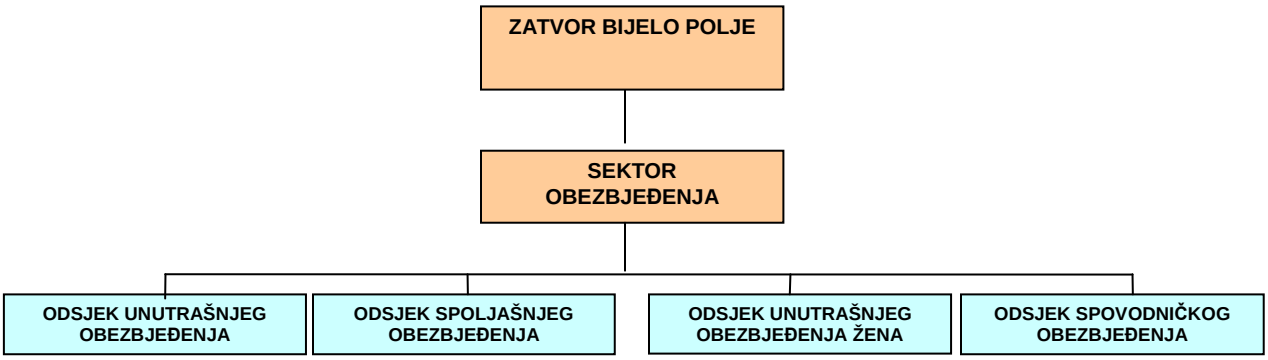

Radi rasterećenja Zatvora Podgorica kako u organizacionom smislu tako i u smislu rasterećenja smještajnih kapaciteta formirano je posebno Odjeljenje u kojem se izvršavaju kratke kazne zatvora u trajanju do šest mjeseci i kazna zatvora izrečena u prekršajnom postupku za muška lica. Odjeljenje svoju funkciju ostvaruje kroz unutrašnje i spoljašnje obezbjeđenje. Kako je izrada novog akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u toku ovo odjeljenje će biti jedna od organizacionih jedinica Zavoda.

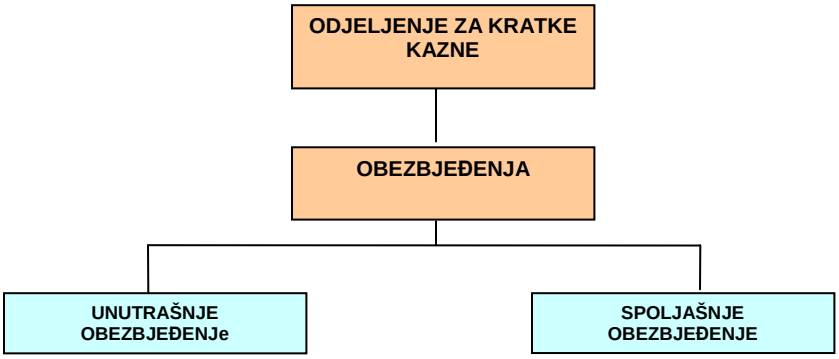

Zdravstvenu zaštitu osuđenim i pritvorenim licima pruža Zdravstvena služba na primarnom i sekundarnom nivou, a obavlja se putem ambulantskog i stacionarnog dijela.Sve zdravstvene usluge pružaju se preko jednog ljekara interne medicine, jednog stomatologa,15 medicinskih tehničara, jednog fizioterapeuta i jednog farmaceutskog tehničara.Ostale usluge se pružaju preko ljekara drugih specijalnosti kao konsultanata koji dolaze po potrebi iz drugih zdravstvenih ustanova.

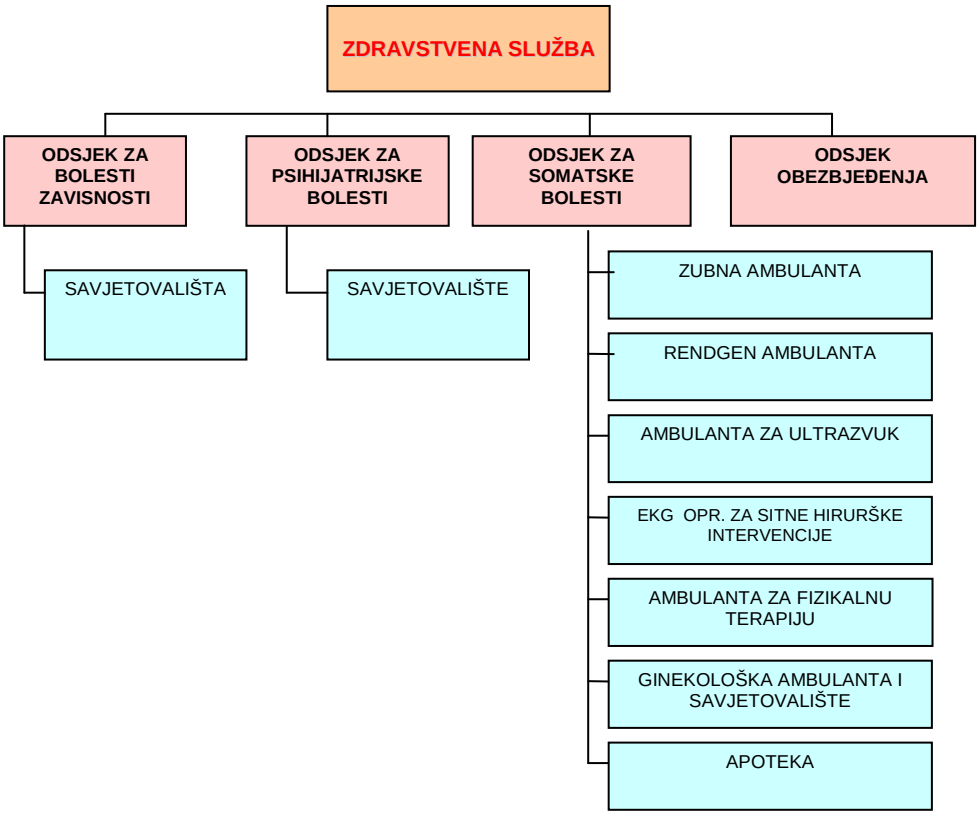

U Centru za obrazovanje kadrova vrši se realizacija nastavnih planova i programa za osposobljavanje pripravnika, stručno usavršavanje državnih službenika, odnosno namještenika za specifičan rad u Zavodu.
Služba za opšte poslove kroz četiri kancelarije obavlja: pravne i administrativne poslove, finansijsko- računovodstvene, komercijalne i pomoćno-tehničke poslove.

ZAJEDNIČKE FUNKCIJE

a)Normativno pravni poslovi

Osnovna funkcija Zavoda ostvaruje se kroz primjenu niza propisa od kojih je svakako Zakon o izvršenju krivičnih sankcija kao temeljni pravni akt iz juna 1994. godine. Iako je ovaj pravni akt prilično kvalitetno uredio osnovna pitanja iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija i u najvećoj mjeri obuhvatio osnovne međunarodne principe iz ove oblasti, a kroz ukupnu reformu pravosudnog sistema i sistema državne uprave, nametnuli su i neka nova i drugačija rješenja, a naročito dalju humanizaciju izvršenja kazne. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija Skupština RCG je usvojila 30. decembra 2003. godine, a primjenjuje se od početka 2004. godine. Izmjenama Zakona na kvalitetniji način su uređena pitanja: zaštite prava osuđenog, pravo na obeštećenje ukoliko se dokaže da je bio izložen bilo kakvom obliku nehumanog postupanja, zatim je prošireno pravo pritužbe, disciplinska i materijalna odgovornost, mogućnost premještaja u drugu organizacionu jedinicu, inspekcijski nadzor nad zakonitim i pravilnim postupanjem sa osuđenim licima i niz drugih pitanja.

Međutim, 2006. godine revidirana su Evropska zatvorska pravila, donešeno je niz zakona u Crnoj Gori koji neminovno uslovljavaju i donošenje novog Zakona o izvršenju krivičnih sankcija.

b)Kadrovski poslovi

U Zavodu je zaposleno 502 službenika odnosno namještenika, od čega je 197 službenika u radnom odnosu na određeno vrijeme.

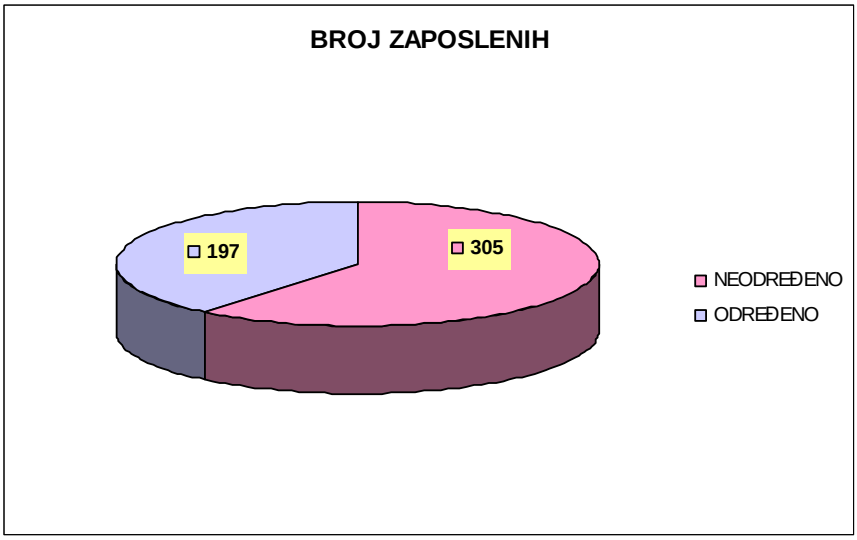

prikaz br.5

Broj zaposlenih po organizacionim jedinicama je sledeći: kabinet direktora 5, KPD Podgorica 230 od čega u sektor obezbjeđenja 173, u Sektoru za tretman 22, i Sektoru za rad 35. U Zatvoru Podgorica 144, Zatvoru Bijelo Polje 52, Centru za obrazovanje 4, Zdravstvenoj službi 19 i Službi za opšte poslove 49.

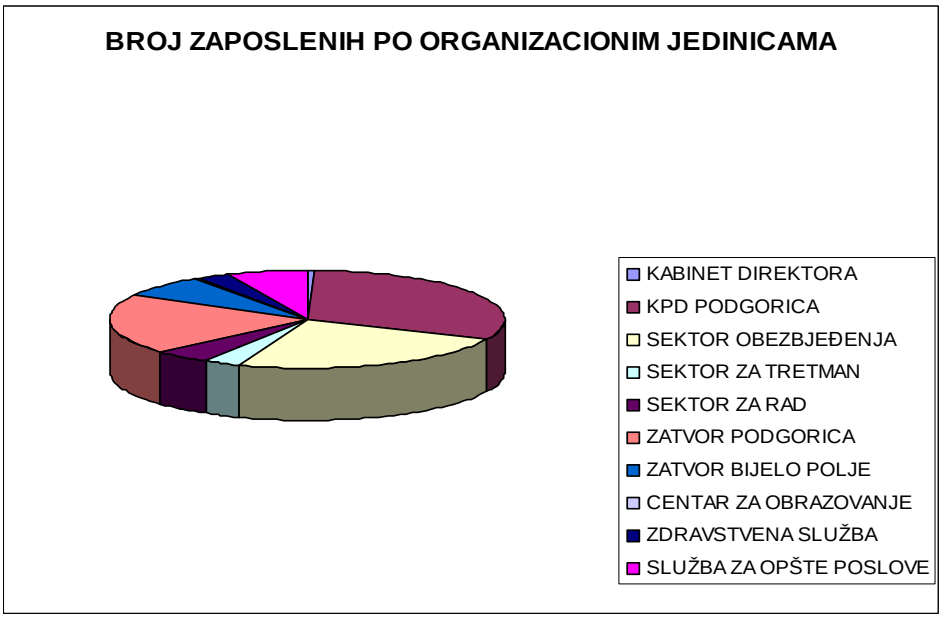

prikaz br.6

Sa stanovišta nivoa obrazovanja dominira kadar sa završenom srednjom školskom spremom čak 88%, sa višom školskom spremom 4% a visokom školskom spremom 8 % .

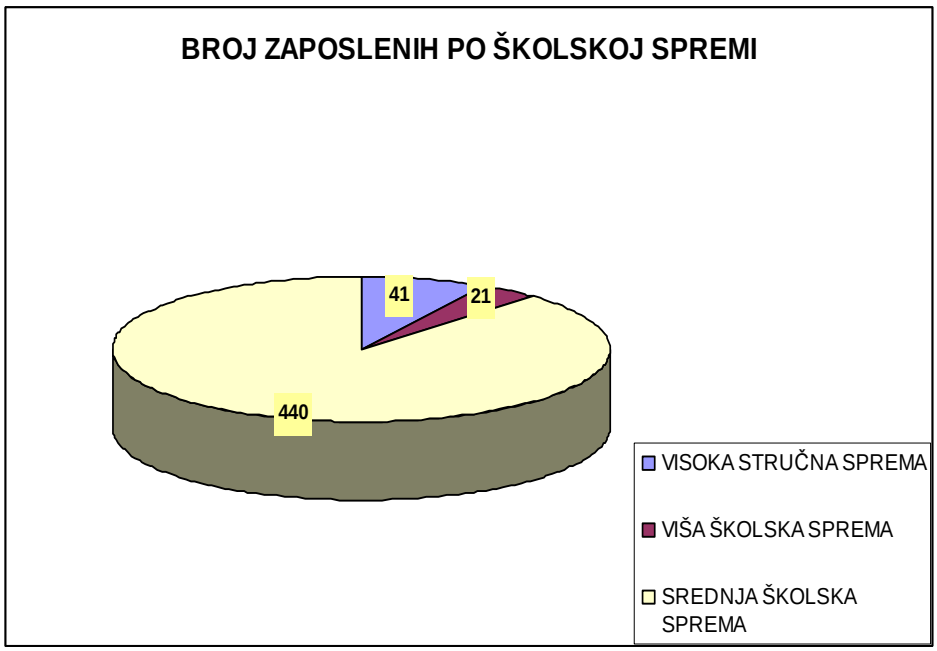

prikaz br.7

Po sektorima taj odnos je nešto drugačiji. Najveća koncentracija službenika sa visokom spremom posao obavlja u Kabinetu direktora i u odnosu na broj izvršilaca 100%, zatim Sektoru za tretman 17 ili 89 % Centru za obrazovanje 3

ili 75%, Službi za opšte poslove 10 ili 20%, Zdravstvenoj službi 3 ili 15 %, Sektoru za rad 5 ili 14 % i u Sektoru obezbjeđenja 19 ili 6%.

SLUŽBA	BR. IZVRŠILACA	VSS I VŠS	PROCENAT
KABINET	5	5	**100**
TRETMAN	22	20	**90**
CENTAR ZA OBRAZOVANJE	4	3	**75**
SLUŽBA OPŠTIH POSLOVA	49	10	**20**
ZDRAVSTVENA SL.	19	3	**15**
SLUŽBA ZA RAD	35	5	**14**
OBEZBJEĐENJE	369	6	**1,7**

prikaz br.8

c) Bezbjednost

Na nivou Zavoda potrebno je istaći da je Služba obezbjeđenja ostvarivala svoju funkciju sa 369 zaposlenih ili 74 % od ukupnpog broja zaposlenih službenika Zavoda, što u odnosu na druge službe izgleda kao na grafikonu.

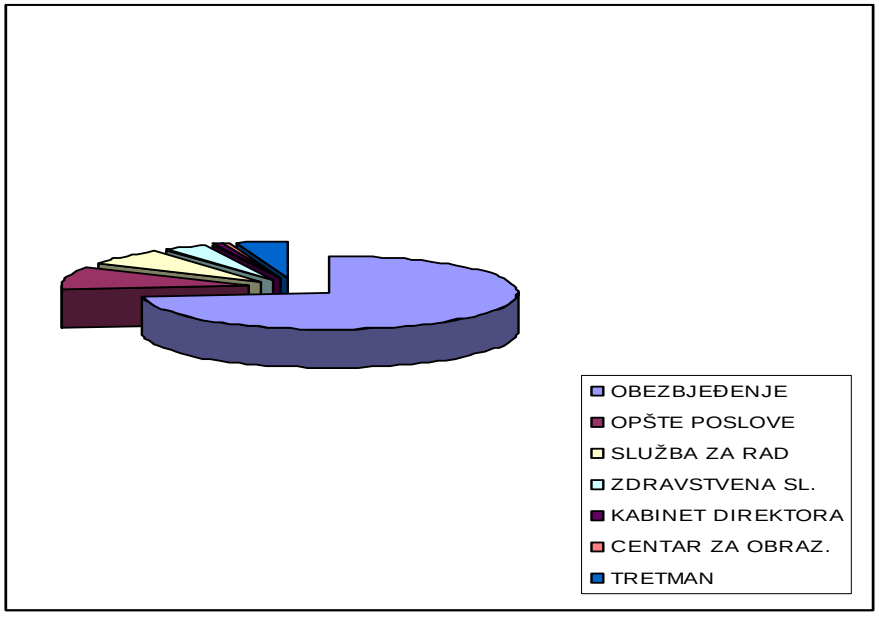

p
rikaz
br.9

Rad službe obezbjeđenja bio je opterećen nizom naslijeđenih problema koji su uticali na uslove ostvarivanja ove vitalne funkcije. Tu se prije svega misli na činjenicu nedovoljnog broja službenika, kao i njihove dodatne obučenosti, sve

veći broj osuđenih lica kojima je neophodno liječenje u zdravstvenim ustanovama izvan Zavoda koje treba obezbjeđivati u tim zdravstvenim službama što nameće potrebu većeg broja zaposlenih, bitnog smanjenja komleksa zemljišta Zavoda nastalog povraćajem zamljišta ranijim korisnicima i određivanje njegovih graničnih linija pored samih objekata za smještaj osuđenih lica u KPD Podgorica. Posebno treba naglasiti da je i dalje prisutan problem nedovoljne tehničke opremljenosti Službe obezbjeđenja. Rad Službe je izložen ozbiljnim rizicima koji su uslovljeni razlozima objektivne prirode. Tu se prije svega misli na materijalno tehničko obezbjeđenje pod kojim se podrazumijevaju postojanje moglo bio se reći primitivne ulazno izlazne prijavnice u kojoj nije bilo ispravnog rentgen aparata za stvari niti su u funkciji bili metal detektor vrata za pretres lica, a ni ispravan ručni metal detektor za lični pretres.

Prisutan je i problem voznog parka pa sva sprovođenja osuđenih i pritvorenih lica vrši sprovodnička služba Zatvora Podgorica koju je iz dana u dan sve teže ostvariti zbog sve većeg broja sprovođenja i sve slabijeg voznog parka, zbog nedovoljnog broja službenih vozila: marica a i dotrajalosti usled velike eksploatacije vozila, kao i terenskih vozila.

U pogledu sredstava naoružanja bilo je uredno zaduženje službenika. Vezano za uniforme službenika obezbjeđenja ukazujemo da svaki službenik po propisima mora imati i posjedovati ljetnju i zimsku uniformu, ali one nijesu redovno nabavljane, tako da se planira neophodna nabavka službene odjeće i obuće kao i opreme.

U navedenim uslovima funkcionisanja, konstatuje se da je služba obezbjeđenja izvršavala svoje osnovne funkcije. Kada to kažemo mislimo na činjenicu da tokom 2009. godine nije bilo većih i značajnijih narušavanja bezbjedonosnog stanja (bjekstva, štrajkovi, pobune, samopovređivanja, štrajkova glađu i sl.). Pored toga nije bilo ni težih incidentnih slučajeva koji bi ugrozili sigurnost lica i objekata u Zavodu, izuzev sporadičnih. Postupanje službenika obezbjeđenja i pored relativno niskog stepena stručne i profesionalne osposobljenosti, odvijao se u propisanim granicama i ovlašćenjima i samo 8 službenika su disciplinski odgovarali i sankcionisani zbog nesavjesnog obavljanja poslova.

Radi neophodnog poređenja odnosa zaposlenih i broja lica koja se u Zavodu nalaze radi izdržavanja kazne zatvora ili u pritvoru nalazimo za potrebno da navedemo brojno stanje osuđenih, pritvorenih i prekršajno kažnjenih lica koji se tokom godine po organizacionim jedinicama kretalo:

U Kazneno-popravnom domu Podgorica na izdržavanju kazne zatvora izrečene u krivičnom postupku nalazilo se u prosjeku 560 osuđenih lica,
U Zatvoru Podgorica mjera pritvora se izvršavala, u prosjeku nad 550 pritvorenih lica, u prosjeku 230 lica se nalazilo na izdržavanju tzv. „kratke kazne“ zatvora, odnosno kazne zatvora izrečene u krivičnom postupku u trajanju do 6 mjeseci i

kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku, što znači da je u Zatvoru Podgorica u svakom momentu bilo oko 800 lica lišenih slobode.

U Zatvoru Bijelo Polje u pritvoru i na izdržavanju tzv. kratke kazne nalazilo se u prosjeku 160 lica.

Uočljivo da je tokom izvještajnog perioda prosječno oko 1.500 lica lišenih slobode nalazilo u Zavodu, sa trendom rasta što uveliko otežava normalno funkcionisanje Zavoda, posebno sa bezbjedonosnog aspekta, jer je očigledno da na jednog službenika obezbjeđenja praktično dolaze tri lica lišena slobode, pod predpostavkom da svi službenici obezbjeđenja rade bez prekida, a ne po smjenama kada se taj broj uvećava duplo i više.

Funkcija obezbjeđenja ostvaruje se kontinuirano 24 sata, kroz smjenski rad (četiri smjene koje obavljaju rad po 12 časova), u skladu sa planom obezbjeđenja kojeg donosi direktor Zavoda.

Pitanje kadrova na poslovima obezbjeđenja, posebno sa stanovišta njihove adekvatne obuke i obrazovanja i psihofizičke pripremljenosti za rad na ovim teškim poslovima, već duže vrijeme predstavlja ozbiljan problem za funkcionisanje Zavoda, zbog čega je potrebno na trajan i kvalitetan način vršiti kontinuiranu obuku i obrazovanje kao i provjeru njihovih psihofizičkih sposobnosti. Obuka pripadnika Sektora obezbjeđenja je aktivirana u drugoj polovini 2009. godine kada je u Centru za obrazovanje kadrova ZIKS-a počela realizacija kurseva na temu pravila službe i ljudskih prava u zatvorima. Treba naglasiti da će ove kurseve pohađati svi službenici obezbjeđenja zaposleni u Zavodu. Obuka službenika obezbjeđenja koji posao vrše u Zatvoru Bijelo Polje bila je organizovana u toj organizacionoj jedinici jedanput sedmično u trajanju od tri mjeseca.

Posebna teškoća za rad Službe obezbjeđenja koja je prisutna već duže vrijeme, a nastavlja se i u proteklom periodu, jeste prije svega nedovoljan broj izvršilaca i nemogućnost obezbjeđivanja stručnih kadrova na najodgovornijim poslovima obezbjeđenja, šefova smjena i rukovodioca službe.

Sa stanovišta nivoa obrazovanja u Službi dominira kadar sa završenom srednjom školskom spremom, čak 95%.

Problem rasporedivanja službenika bez odgovarajuće školske spreme na odgovorne i složene poslove u Sektoru obezbjeđenja prisutan je dugi niz godina i na više raspisanih javnih oglasa nije bilo prijavljenih kandidata. Ovaj podatak je

poražavajući i zabrinjavajući jer očigledno ustanove kakva je Zavod nisu atraktivne naročito za mlade ljude.

Krajem izvještajnog perioda preuzeto je niz aktivnosi u cilju podizanja bezbjednosnosti Zavoda pa je formirano Odjeljenje za kratke i prekršajne kazne i na taj način će biti uspostavljena kvalitetna kontrola sa bezbjednosnog aspekta a i program resocijalizacije se po prvi put realizuje na tu kategoriju lica.

Stacionar koji je bio smješten na trećem spratu Zatvora Podgorica i koji se pokazao kao nepraktičan iz razloga njege i transporta oboljelih lica, izmješten je u drugi objekat gdje će se zdravstvene usluge pružati na efikasniji način.

Izmještanjem „kratkih kazni“ i stacionara iz objekta Zatvora Podgorica prošireni su smještajni kapaciteti za pritvorena lica.

Problem nedostatka obrazovanog kadra nadamo se da će biti prevaziđen u dogledno vrijeme jer je Zavod u ozbiljnom projektu sa Policijskom akademijom iz Danilovgrada oko obrazovanja kadrova za rad u ZIKS-u. Prva generacija počeće sa nastavom u oktobru 2010. godine i trajaće 18 mjeseci.

U cilju suzbijanja unosa droge u krug ZIKS-a kupljena su tri psa tragača koji se trenutno nalaze na dresuri u centru za dresuru Uprave policije.

Nabavljena su dva savremena rendgen aparata za potrebe pregleda stvari i lica na ulazno - izlaznoj prijavnici Zavoda.

Izvršen je preraspored službenika u svim organizacionim jedinicama prema njihovim sposobnostima.

d) Materijalno finansijski poslovi

Preuzimanjem dužnosti na dan 31.08. 2009, zatečeno je i naslijeđeno nepovoljno finansijsko stanje, sa ukupnim dugom od 1.750.000,00 eura. Ministarstvo finansija je prihvatilo obavezu izmirenja tako nastalog naslijeđenog duga, koji neće opterećivati budžet zavoda u narednoj godini.

Uz izuzetno racionalno i domaćinsko ponašanje sa preostalim sredstvima Zavoda, izmirili smo sve nastale obaveze do kraja godine i završili poslovnu godinu sa pozitivnim poslovanjem.

Pitanje budžetskog finansiranja Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija od njegovog osnivanja pa do danas još uvijek nije adekvatno i potpuno riješeno. To se odnosi

na još uvijek nedovoljno razuimijevanje za definisanje osnovnih parametara koji utiču na obim i dinamiku finansijskih sredstava neophodnih za rad. Već duže vrijeme Zavod nastoji da obezbijedi realno finansiranje osnovnih funkcija, prvenstveno troškova izdržavanja osuđenih i pritvorenih lica, putem definisanja osnovne kategorije, a to je kategorija troškova osuđeničkog dana. Bez realnog utvrđivanja kategorije troškova izdržavanja osuđenih i pritvorenih lica, putem definisanja osnovne kategorije, a to je kategorija troškova osuđeničkog dana, što znači da će se, ukoliko se i dalje nastavi sa dosadašnjom praksom linearnog povećanja budžetskih sredstava pri projektovanju budžeta, kao i za ostale budžetske korisnike, samo nastaviti deficitarno finansiranje koje može imati negativne posledice za stabilnost i uspješnost ostvarivanja funkcija Zavoda.

Predračun potrebnih sredstava za finansiranje osnovnih funkcija koje je Zavod dostavio Ministarstvu finansija pri projektovanju budžeta za 2010. godinu bio je realan iskaz obima i dinamike sredstava. Nažalost, bio je bitno ograničen kapacitetima budžeta, što je produkovalo dodjelu sredstava u znatno manjem iznosu od predviđenog.

e) Ishrana pritvorenih i osuđenih lica

Posebna pažnja se poklanja ishrani pritvorenih i osuđenih lica. Ovo posebno zbog toga što postoji veliki broj korisnika ishrane, a u sklopu radne terapije koristi se rad i angažovanje osuđenih lica, strogo se pridržavamo propisanog jelovnika i kalorične vrijednosti obroka,

distribuciji obroka. Pod izuzetnom pažnjom je higijenska ispravnost namirnica i gotovih proizvoda, pa se vrše redovne propisane kontrole obroka i lica koja rade u kuhinji. Dnevno se dijele tri obroka, a za osuđena lica koja su radno angažovana dodaje se i četvrti obrok. Na iznijeti način, utvrđeno je da je zavod državni organ koji priprema najveći broj obroka, a uz to i najjeftinije obroke u državi.

CIJENA HRANE PO OBROKU	**PRATEĆI TROŠKOVI**	**CIJENA OBROKA**	**BROJ KORISNIKA**	**DNEVNI BROJ OBROKA**
0,5424	O,1335	0,5869	1500	4.600

prikaz br.10

Ukupno na nivou Zavoda 2009. godine pripremljeno je 1.679.092 obroka što pomnoženo sa cijenom koštanja obroka iznosi 985.405,oo eura.

f)Smještajni kapaciteti

Svjesni da životni uslovi prilikom izdržavanja kazne zatvora predstavljaju jedan od glavnih faktora koji utiče na samopoštovanje, dostojanstvo osuđenih lica i njihovu otvorenost ka procesu prevaspitanja i resocijalizacije u predhodnom periodu akcenat je stavljen na rješavanje smještaja osuđenih lica. Tako je krajem 2009. godine izmješten zavodski stacionar koji se nalazio na trećem spratu objekta Zatvora Podgorica i na taj način smještajni kapacitet te pritvorske jedinice je proširen za 770 m², odnosno za smještaj oko 70 pritvorenih lica. Zatvorski stacionar izmješten je i u objekat za kratke kazne. Takođe je izvršena izgradnja i adaptacija objekta nekadašnjeg poluotvorenog odjeljenja u kome će se ubuduće izdržavati kratke kazne izrečene u krivičnom i prekršajnom postupku u trajanju do 6 mjeseci, tako što se od dijela hola i neiskorištenog prostora na ulazu u taj objekat pregrađivanjem dobio prostor za prijem i otpust osuđenih lica, kontrolni punkt i kancelarijski prostor za sve zaposlene u ovom odjeljenju.

Kapacitet Zavoda je za smještaj 1006 lica, a tokom 2009.godine u prosjeku u Zavodu je boravilo oko 1500 osuđenih, pritvorenih i prekršajno kažnjenih lica, što govori da je pekobrojnih bilo 50%.

Smještajni kapaciteti po organizacionim jedinicama dat je u prikazu br.11.

1. KAZNENO POPRAVNI DOM PODGORICA

NAZIV OBJEKTA	KAPACITET	BROJ SOBA	POVRŠINA	BROJNO STANJE
PAVILJON A	80	11	998	98
PAVILJON B	92	24	998	128
PAVILJON C	24	8	272	20
PAVILJON D	100	36	1200	145
DISCIPLINSKO ODJELENJE	8	8	420	8
ODJELJENJE «E»	30	6	260	34
POLUOTVORENO	80	23	1250	132
OBJEKAT ZA ŽENE, STRANCE I MALOLJETNIKE	56	19	1250	18
UKUPNO	**470**	**143**	**7418**	**583**

2. ISTRAŽNI ZATVOR

	KAPACITET	BROJ SOBA	POVRŠINA M2	BROJNO STANJE

PRITVORENI	350	54	2100 m2	600

3. ODJELJENJE ZA KRATKE KAZNE

PREKRŠAJNOM KAŽNJENI I OSUĐENI	120	20	1680 m2	158

4. ZATVOR BIJELO POLJE

	KAPACITET	BROJ SOBA	POVRŠINA M2	BROJNO STANJE
PRITVOR	36	10	290	85
PREKRŠAJ I OSUĐENI	30	7	240	69
UKUPNO	**66**	**17**	**530**	**154**

prikaz br.11

Treba imati u vidu činjenicu da je iz godine u godinu evidentan trend rasta lica koja dolaze na izdržavanje kazne zatvora, koji je posebno izražen usled činjenice izuzetno pojačane ažurnosti sudova, koji su završili skoro sve predmete iz ranijih godina, pooštrili kaznenu politiku i ažurirali izvršenja. Ovo je dovelo do činjenice da je Zavod u apsolutnoj nemogućnosti postupanja po predmetima izvršenja. Naime, imajući u vidu broj lica u Zavodu, upoređen sa brojem osuđenih lica „ na čekanju“, proizilazi da je skoro isti broj lica „ na čekanju“ sa brojem lica koji se nalaze u Zavodu, što predstavlja najveći problem, koji nije samo bezbjednosni i mora se hitno pristupiti rješavanju, a koji Zavod ne može riješiti sam.

U toku 2009.godine u Zavodu za izvršenje boravilo ukupno 5177 osuđenih, pritvorenih i prekršajno kažnjenih lica od čega je tokom izvještajnog perioda otpušteno 3682, a na kraju 2009.godine u Zavodu se nalazilo 1495 lica lišenih slobode.

PRENESENI IZ 2008 GODINE	PRIMLJENI U 2009	UKUPNO	OTPUŠTENO	BOJ NA 31.12.2009.
1272	**3895**	**5177**	**3682**	**1495**

Po organizacionim jedinicama broj lica lišenih slobode bio je sledeći:

KPD Podgorica

PRENESENI IZ 2008 GODINE	PRIMLJENI U 2009	UKUPNO	OTPUŠTENI SA IZDRŽAVANJA KAZNE	BROJ NA DAN 31.12
481	463	944	361	583

Zatvor Podgorica

519	1025	1623	944	600

Odjeljenje za kratke kazne

130	1104	1234	1076	158

Zatvor Bijelo Polje

PRITVORENIH: 69	482	551	466	85
OSUĐENIH: 69	**460**	**529**	**490**	**39**
PREKRŠAJNO KAŽNJ: 4	**361**	**365**	**345**	**30**
UKUPNO 142	1303	1445	1301	154

prikaz br.12

Radi umanjenja ovog problema, Zavod je preduzeo niz značajnih koraka u zadnja tri mjeseca, povećanjem unutrašnjih smještajnih kapaciteta, ali ne na standardima propisane uslove, što takođe nailazi na negativnu reakciju osuđenih i ukupne javnosti, a da se ne govori o reakciji međunarodnih organizacija i institucija. Dopunska aktivnost koju smo preduzeli odnosi se na postizanje dogovora sa Plantažama radi angažovanja osuđenih lica na rad uz nadoknadu, uz smještaj i ishranu u njihovim objektima. Međutim, ovo bi se moglo odnositi samo na lica koja prihvate ovakav način izdržavanja kazne, uz provjeru i procjenu bezbjednosne situacije, uz povećanje broja zaposlenih radi obezbjeđenja, kao i u promjeni zakona i pravilnika.

GODINA	PRITVORENA LICA	OSUĐENA LICA	PREKRŠAJNO KAŽNJENA LICA	UKUPNO
2000	243	363	58	664
2001	241	383	60	664
2002	243	404	63	710
2003	229	446	66	741
2004	300	421	78	799
2005	352	368	92	812
2006	411	309	131	851
2007	431	398	128	957
2008	568	600	48	1216
2009	685	742	68	1495

prikaz br.13

što grafrički prikazano izgleda:

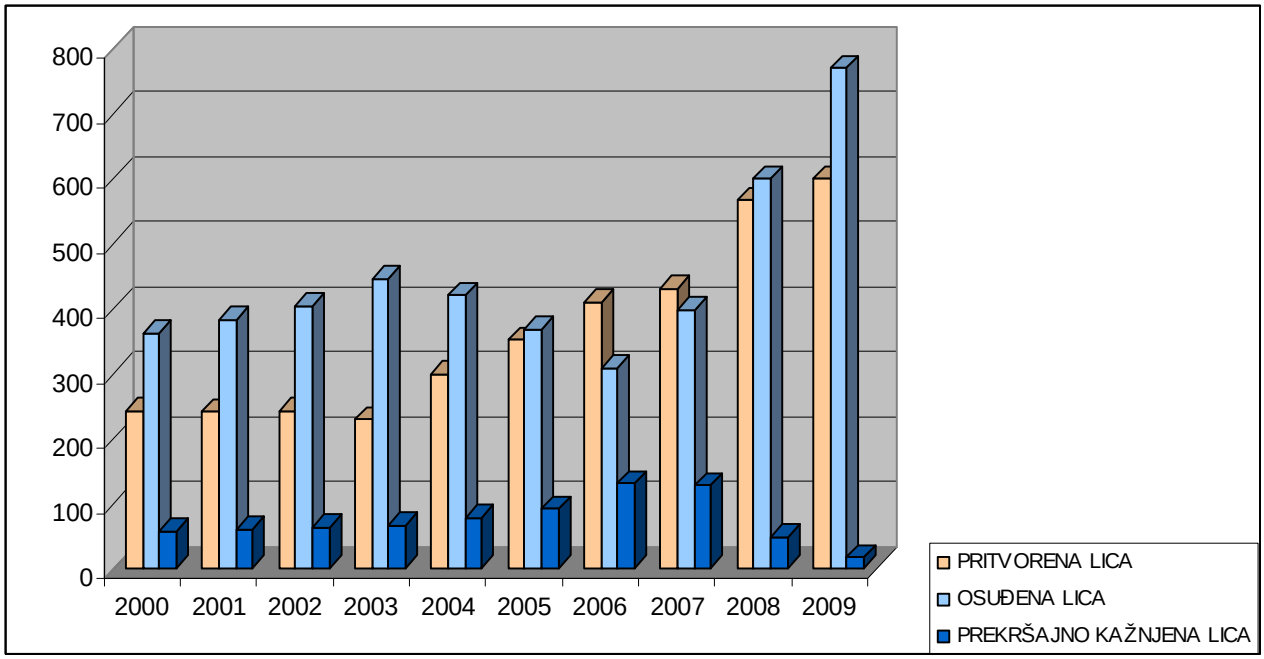

prikaz br.14

Iako su svi novoizgrađeni, rekonstruisani i adaptirani objekti građeni po međunarodnim standardima vezanim za uslove smještaja osuđenih lica ipak, zbog broja lica većeg od kapaciteta, ne može se reći da zadovoljava potrebe tretmana.

Problem prenatrpanosti zatvorskih jedinica posebno usložnjava podatak da se trenutno na izvršenju zatvorske kazne, na tz. “na čekanju“, nalazi oko 1500 pravosnažnih presuda sa tendencijom rasta broja. Najveći broj takvih presuda je sa područja centralnog dijela Crne Gore, a u značajnom procentu su zastupljeni izvršioci krivičnih djela iz južne regije.

PREGLED PRESUDA NA ČEKANJU

ORG. JEDINICA	CENTRALNA REGIJA	JUŽNA REGIJA	SJEVERNA REGIJA	UKUPNO
KPD	225	119	111	455
ZATVOR PODGORICA	468	163	78	709
ZATVOR B.P.	-	-	336	336
UKUPNO	**693**	**282**	**525**	**1500**

prikaz br.15

ili izraženo u procentima grafički prikazano izgleda na ukupan broj: centralna regija 46% južna regija 19 %, i sjeverna regija 35 %.

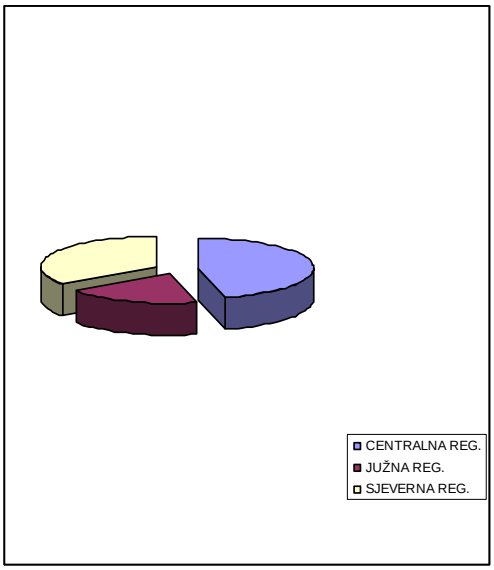

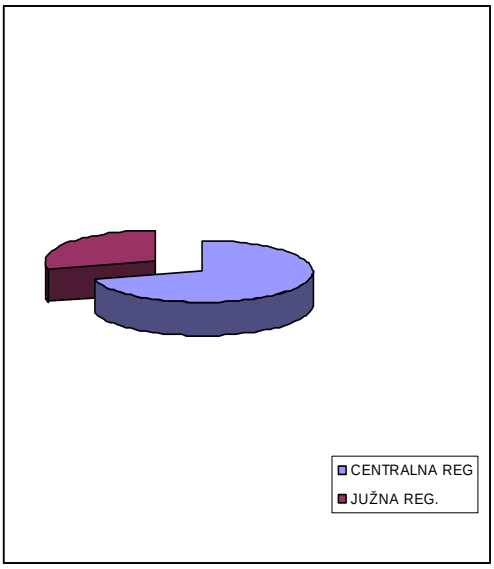

prikaz br.16. prikaz br.17.

Kako sva osuđena lica iz južne regije-primorske se u KPD i Zatvor Podgorica taj odnos je za te dvije organizacione jedinice još nepovoljniji i u odnosu na ukupan broj presuda na čekanju i zastupljen je sa 29 %.

Ista situacija je i trenutno među licima koja se već nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili pritvoru što jasno ukazuje da bi neophodno bilo osnovati novu zatvorsku jedinicu na području južne regije čime bi se znatno rasteretili i proširili kapaciteti KPD i Zatvora Podgorica.

U prošloj godini u Zatvoru Podgorica i Zatvoru Bijelo Polje po rješenju nadležnog suda u pritvoru je boravilo 1400 lica dok 1500 lica izdržavalo kaznu izrečenu u prekršajnom postupku ili kaznu zatvora do šest mjeseci.

U Zavodu je na dan 31.12.2009.godine ukupno boravilo 1463 osuđenih,pritvorenih i prekršajno kažnjenih lica i to:

	KPD PODGORICA	ZATVOR PODGORICA	ZATVOR BIJELO POLJE	ZATVOR ZA KRATKE KAZNE	UKUPNO
OSUĐENA LICA	583	-	39	120	**742**
PRITVORENA LICA	-	600	85	-	**685**
PREKRŠ. KAŽNJ. LICA	-	-	30	38	**68**
UKUPNO	**583**	**600**	**154**	**158**	**1495**

prikaz br.18

Pored rješavanja pitanja smještajnih kapaciteta u toku 2009. godine, koji direktno i indirektno utiču na bezbjednost, u protekloj godini preduzete su i aktivnosti koje se odnose na bezbjednost, kvalitetnije uslove za slobodne aktivnosti, radni tretman i dr. Iako se u Zavodu osjeća nedostatak službenika ipak su se sve aktivnosti na realizaciji tretmana osuđenih, pritvorenih i prekršajno kažnjenih lica, a koje propisuju pozitivni propisi u 2009. godini realizovani u najvećoj mogućoj mjeri. Podaci iz različitih evidencija koje se vode u svim organizacionim jedinicama Zavoda jasno ukazuju na obim, težinu i ozbiljnost posla kojeg službenici, odnosno namještenici obavljaju.

Tako je u toku 2009. godine u posjetu osuđenim, pritvorenim i prekršajno kažnjenim licima primljeno građana kako je prikazano u tabeli.

POSJETE	KPD	ZATVOR PODGORICA	ZATVOR BIJELO POLJE
REDOVNE POSJETE	12569	26.457	**1832**
VANREDNE POSJETE	4147	745	**300**
POSJETE ADVOKATA	301	2809	**1033**
POSJETE RAZNIH ORGANIZACIJA	200	250	50
UKUPNO	**17217**	**30.261**	3215

prikaz br.19

Potrebno je naglasiti rad Odsjeka za sprovođenje osuđenih, pritvorenih i prekršajno kažnjenih lica po pozivu suda radi ispitivanja i suđenja, liječenja i drugih sprovođenja, koji je izuzetno visok a izvođenje pritvorenih i osuđenih lica je istovremeno i najveći bezbjednosni rizik i zahtijeva posebnu pripremu, procjenu i angažovanje obezbjeđenja zavoda.

g) Odsjek sprovodničkog obezbjeđenja

SPROVOĐENJA	KPD	ZATVOR PODGORICA	ZATVOR BIJELO POLJE
SPROVOĐENJE U SUD	1339	7.974	629
SPROVOĐENJE U KC	808	637	378
OSTALA SPROVOĐENJA	400	300	14
UKUPNO	**2547**	**8911**	**1021**

prikaz br.20

h) Služba za rad osuđenih lica

Kada je u pitanju radna terapija,odnosno uslovi za rad osuđenih lica situacija nije ništa bolja. Mogućnost uposlenja osuđenih lica u postojećim radionicama je veoma mala i problem je u činjenici da su proizvodni programi gotovo svih radionica (stolarska, bravarsko-limarska, automehaničarska, krojačka), koji su definisani prije nekoliko decenija prevaziđeni, niskoproduktivni i neprofitabilni što sve utiče na nisku stopu zaposlenosti osuđenih lica. Mašine koje se nalaze u postojećim radionicama, osim stolarske, su zastarjele i u najvećem procentu slučajeva ne zadovoljavaju osnovne zahtjeve higijensko tehničke zaštite, čime se dovodi u pitanje bezbjednost osuđenih lica na radnim mjestima. Dvije radionice-betonjerke u okviru KPD u jedna u poluotvorenom odjeljenju, druga u zatvorenom dijelu doma već godinama nisu u funkciji. Poljoprivredne proizvodnje gotovo da nema, farma kokošaka je ukinuta i samo još farma svinja i govedi funkcioniše sa veoma neznatnim brojem životinja.

Sve to zahtijeva da se najhitnije osmisle i prošire novi proizvodni programi kako bi se omogućilo upošljavanje što većeg broja osuđenih lica. Radna terapija je, ako ne najbitnija, a ono sigurno veoma bitan elemenat u procesu tretmana osuđenih lica. Mogućnost osuđenih lica da rade u toku izdržavanja kazne zatvora, direktno utiče na proces resocijalizacije i istovremeno utiče na bezbjedonosnu stabilnost unutar osuđeničke populacije. Stoga se moraju tražiti rješenja za otvaranje mogućnosti radnog angažovanja osuđenih lica na poslovima koji bi zahtijevao visok nivo radnog angažovanja ali da su istovremeno i profitabilni, jer tako mogu da donesu korist Zavodu ali i osuđenim licima kroz uvećanje njihovih naknada koje ostvaruju po osnovu rada.

Ipak, pored tekućih održavanja koja su svakodnevna i obimna ova Služba je u izvještajnom periodu izvršila:

- rekonstrukciju i opremanje klanice i montažu komore za meso.

- rekonstrukciju objekta iz kojeg su izmještena osuđena ženska lica,
- rekonstrukcija i uređenje radioničkog kruga,
- izgradnja trafostanice 2x 1000 kva;
- montaža agregata za alternativno napajanje električnom energijom snage 150 kva i priključenja istog na objekte Zatvora Podgorica, Zatvora za kratke kazne i vodoizvorište;
- rekonstrukcija Zatvora za kratke kazne,
- RT i RO na prvom i drugom spratu Zatvora Podgorica,
- rekonstrukcija tople sanitarne vode u paviljonu »A«.

i) Zdravstvena služba

Zdravstve zaštita licima lišenim slobode u Zavodu se obavlja preko Zdravstvene službe, na primarnom i sekundarnom nivou i obuhvata usluge opšte medicine, interne medicine, fizijatrije, radiologije, ehografije, labaratorije, psihijatrije i bolesti zavisnosti od PAS-a i alkohola i stomatološke usluge.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda predviđena su četiri radna mjesta za ljekare specijaliste i to jednog interniste, dva psihijatra i jedan stomatolog. Trenutno, ljekarske usluge pruža jedan ljekar internista koji je angažovan po ugovoru o djelu i jedan stomatolog koji je radni odnos u Zavodu zasnovao na određeno vrijeme. Sa problemom nedostatka ljekara Zavod je suočen već duži niz godina i trenutno taj problem se rješava angažovanjem ljekara specijalista iz Doma zdravlja Danilovgrad i po potrebi iz KC Podgorica.

Ambulantskli pregledi i stomatološke usluge se pružaju svakodnevno. U sklopu ove službe postoji apoteka koja lijekovima i santetskim materijalom opslužuje sve ambulante i stacionar.

U 2009. godini od strane zdravstvene službe pružene su usluge prikazane u tabeli:

VRSTA USLUGA	KPD	ZATVOR PODGORICA	UKUPNO
INTERNISTIČKI PREGLEDI	2862	5029	7891
FIZIJATRIJSKI	2040	2984	5024
PSIHIJATRIJSKI	668	678	1346
STOMATOLOŠKE	2330	4368	6698
INJEKCIJE	1454	2676	4130
PREVIJANJE	1042	1281	2329
UKUPNO	**10.396**	**17016**	**27418**

prikaz br.21

Kada se podaci koji su dati u tabeli analiziraju dođe se do podatka da je svakodnevno internističkih pregleda bilo 22, stomatoloških 19, psihijatrijskih 4, fizijatrijskih 14, datih inekcija 12, previjanja 7..

Zdravstvena služba ne posjeduje ambulantsko sanitetska vozila, što se mora hitno prevazići i riješiti.

Pored niza problema, a kao primarni nedostatak ambulantskih vozila, može se konstatovati da je zdravstvena služba u izvještajnom periodu u potpunosti ispunila plan te da u radu nije bilo propusta koji bi imali posledicu po zdravlje i bezbjednost osuđenih ili pritvorenih lica.

j)Centar za obrazovanje

U Centru za obrazovanje vršeno je usavršavanje službenika Zavoda, kroz razne vrste kurseva i to: uvodni kurs koji se organizuje za sve novozaposlene službenike. Kurs traje pet dana sa ciljem da se službenici upoznaju sa djelatnošću Zavoda i djelokrugom poslova koje će obavljati. Zatim, kursevi za ostale pripadnike Sektora obezbjeđenja, iz oblasti pravila službe i ljudskih prava, sa akcentom na postupanje sa osuđenim i pritvorenim licima.

k)Saradnja sa drugim organizacijama

Tokom 2009. godine ZIKS-a sarađivao je sa državnim organima i institucijama , međunarodnim organizacijama i nevladinim sektorom.

Sa Upravom policije u decembru je potpisan Sporazum o saradnji i razmjeni informacija, koji je, po zajedničkoj ocjeni, dao odlične rezultate na polju zaštite bezbjednosti pritvorenih i osuđenih lica, kao i na polju sprečavanja nastavka vršenja krivičnih djela i započinjana vršenja novih krivičnih djela.

Sa Policijskom akademijom u Danilovgradu, dogovoreno je da se u narednoj godini potpiše Memorandum o saradnji, radi školovanja i obrazovanja stručnog kadra za potrebe ZIKS-a.

U saradnji sa OEBS-om, Policijska akademija je u prošloj godini organizovala jednoipomjesečni kurs za službenike ZIKS-a koji će učestvovati u nastavnom programu specijalističke obuke kadrova.

Sa vladinom kancelarijom za saradnju sa NVO, ZIKS je sudjelovao u pripremi i realizaciji niza projekata: Jačanje saradnje civilnog i javnog sektora u Crnoj Gori; Strategije saradnje Vlade CG i NVO, kao i Akcionog plana realizacije Strategije.

Saradnja sa Instututom za javno zdravlje odvija se u kontinuitetu kao i sa OEBS-om, sa komesarijatom UN za izbjeglice; međunarodnim Crvenim krstom; Dječijim fondom UN sa kojima ZIKS-a aktivno učestvuje na reformi maloljetničkog pravosuđa; NVO „4 life“ sa kojima je potpisan memorandum o saradnji i započeli

realizaciju programa „12 koraka anonimnih narkomana“; NVO Centar za demokratsku tranziciju; NVO Centar za razvoj nevladinih organizacija koji je organizovao obuku državnih službenika; NVO Evropski pokret u Crnoj Gori koji su organizovali niz seminara za proces odgovaranja na Upitnik EK; NVO „Juventas“ sa kojim je ZIKS –a potpisao Memorandum o saradnji i koji kroz program “Otvoreno sa zatvorenicima“ vrše edukaciju lica na izdržavanju kazne zatvora u smanjenju rizika od HIV-a i drugih polno i krvlju prenosivih infekcija.

I) Nadzor nad radom Zavoda

Nadzor nad izvršenjem pritvora vrši Viši sud svakodnevno, a nad izvršenjem kazni zatvora vrši Ministarstvo pravde. Saradnja sa sudom i Ministarstvom pravde je na izuzetno visokom nivou, u pogledu primjene propisa.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda postupa po pritužbama osuđenih i pritvorenih lica, a nekada postupa i samoinicijativno.

MJERE I RADNJE U 2010. GODINI:

SARADNJA:

- U saradnji sa Ministarstvom pravde i OEBS-om izraditi tekst Nacrta Zakona o izvršenju krivičnih sankcija kako bi sva nova rješenja nametnuta novim iskustvima kao i ona iz revidiranih Evropskih zatvorskih pravila i domaćih zakona koji su u međuvremenu doneseni ili su pretrpili izmjene i dopune, bila ugrađena u Zakon;
- ZIKS je razmatrao mogućnost saradnje sa OEBS-om, održao više radnih sastanaka i u toku je zaključni dogovor o saradnji na izmjeni i dopuni unutrašnjih pravnih akata, koji bi se realizovao u toku naredne godine. U tom pravcu, postignut je dogovor na radnom sastanku sa gosp. Paraskivom Badesku. Posebna pažnja i akcenat saradnje odnosiće se na donošenje novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službeničkih i namještеničkih mjesta.
- Nastaviti saradnju sa NVO i u tom pravcu Uprava Zavoda je odlučna da potpisivanjem Memoranduma o saradnji zainteresovane NVO postanu partner u realizaciji zajedničkih projekata u korist osuđenih lica kao i službenika.
- Započeti saradnju sa zainteresovanim savjetima manjinskih naroda, u duhu Zakona o manjinskim pravima i slobodama.
- Potpisati Memorandum o saradnji sa Policijskom Akademijom u Danilovgradu, radi školovanja više generacija za službeničko mjesto

zatvorskog policajca. Na predviđeni način Zavod bi zapošljavao stručne i obučene kadrove specijalizovane za zatvorski sistem, što bi dalo izuzetan kvalitet na razvoju i unapređenju administrativnih kapaciteta, a što će dovesti do podizanja ukupnog stepena bezbjednosti.

- Započeti saradnju sa nadležnim odborima Skupštine i u tom pravcu zavod će inicirati saradnju.

NORMATIVNA DJELATNOST:

- Zbog izraženog nedostatka administrativnih kapaciteta, nužno je što prije izraditi Pravilnik o unutrašnjkoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda i planirati potreban broj i kvalitet službenika i namještenika kako bi se obezbijedilo ostvarivanje osnovne funkcije. Radi realizacije donošenja novog Pravilnika, prethodno je potrebno obezbijediti saglasnost Ministarstva finansija radi davanja saglasnosti za zapošljavanje novih radnih mjesta i prethodno obezbjeđivanje potrebnih sredstava, pošto za sada ta saglasnost nije moguća zbog budžetskih ograničenja. Posebno, insistirati na odobravanju zapošljavanja pripravnika, pošto do sada Zavod nije dobijao saglasnost za njihovim zapošljavanjem a ocijenjeno je neophodnim i cjelishodnim, zbog izražene nezainteresovanosti za rad u Zavodu i formiranja kadrovske baze koja je veoma specifična.
- Donijeti nove unutrašnje akte i izvršiti izmjenu i dopunu postojećih unutrašnjih akata, koji regulišu rad i bezbjednost zavoda, u saradnji sa Ministarstvom pravde, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom rada i socijalnog staranja u dijelu njihove nadležnosti.
- Uzeti aktivno učešće u izradi Predloga Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, kroz radnu grupu Ministarstva pravde.

OBUKA I USAVRŠAVANJE SLUŽBENIKA:

- Aktivirati rad Centra za obuku kadrova Zavoda, shodno zakonu, radi postizanja većeg nivoa obučenosti službenika i namještenika i podizanja nivoa znanja zakona i unutrašnjih pravnih akata.
- Donijeti Plan praktične obuke službenika i namještenika u okviru Zavoda.
- U saradnji sa Policijskom Akademijom, izvršiti praktičnu obuku, u okviru njihovih kapaciteta.
- Izvršiti obuku službenika na poznavanje rada na računaru, radi prelaska na samostalan rad, što će podići efikasnost i smanjenje nepotrebnog broja daktilografa i administrativnog osoblja.
- Preko Uprave za kadrove izvršiti dodatnu obuku, shodno usvojenom planu i programu.
- Učestvovati na svim seminarima i obukama koje organizuju druge organizacije.

RAZVOJ ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA I ZAPOŠLJAVANJE:

- Zbog specifičnosti rada Zavoda i njegove bezbjednosti, a zbog izraženog nedostatka broja zaposlenih i nezainteresovanosti za zapošljavanje u Zavod, zapošljavanje treba vršiti: a) putem internog oglasa, a posebno viška kadrova u Upravi policije b) objavljivanjem javnih oglasa c) zapošljavanjem pripravnika.
- Prijem prve generacije pripravnika sa Policijske Akademije i njihovo dalje obučavanje i osposobljavanje za zapošljavanje.

BUDŽETSKO POSLOVANJE:

- Preuzimanjem dužnosti na dan 31. 08. 2009. godine, zatečeno je nepovoljno stanje u budžetu zavoda sa dugom u iznosu od 1.750.000,00 eura. Sa Ministarstvom finansija je dogovoreno i zaključeno da se ta sredstva ne prenose i da ne opterećuju budžet zavoda u 2010. godini, već da se isplate na početku 2010. godine, što smatramo veoma značajnom obavezom ministarstva.
- Odobreni budžet za 2010. godinu neće biti zadovoljavajući, što nameće posebnu potrebu za racionalnim i domaćinskim raspolaganjem odobrenih budžetskih sredstava, sve u cilju pozitivnog poslovanja.
- Iznaći mogućnost drugih vidova finansiranja, naročito izvan-budžetskog finansiranja radi prevazilaženja trenutne situacije u zavodu, a odnosila bi se na rekonstrukciju i adaptaciju postojećih kapaciteta, a posebno na izgradnji nedostajućih objekata.

POVEĆANJE BEZBJEDNOSTI I SMJEŠTAJNI KAPACITETI:

Zbog povećanja ažurnosti sudova, a zbog nepraćenja te ažurnosti od strane zavoda i preduzimanja blagovremenih i potrebnih pripremnih radnji u tom pravcu, postojeći smještajni kapaciteti nijesu ni po standardima a ni po broju u mogućnosti prihvatiti osuđena lica sa pravnosnažnim sudskim odlukama. Broj osuđenih lica na kraju godine koje zavod ne može da primi je veći od ukupnog broja sada smještenih osuđenih lica. Na kraju 2009. godine ukupni broj osuđenih lica koje zavod ne može da smjesti iznosi 1500. U tom pravcu se predlaže:

- Adaptacija i rekonstrukcija kasarne u Baru za potrebe Zatvora za primorske opštine, za područje nadležnosti osnovnih sudova. Osnivanje zatvorske jedinice na području primorja, odnosno smještaja pritvorenih i osuđenih lica sa područja južne regije Crne Gore. Naime, pošto je u toku 2008. godine Zatvor u Kotoru izdat u dugoročni zakup, sada ta zatvorska jedinica ne postoji tako da nastaju dodatni finansijski rashodi i povećanje broja zaposlenih radi dovođenja i odvođenja na suđenja pritvorenih lica. U

toku su aktivnosti oko ustupanja jednog od objekata Vojske Crne Gore koji bi bio prenamjenovan za potrebe zatvorskog sistema Crne Gore, Nakon obilaska objekata od strane Komisije sačinjene od predstavnika ZIKS-a, Ministarstva pravde, Ministarstva odbrane i Ministarstva rada prijedložen je jedan od objekata kasarne u Baru ili Radanovićima u Tivtu, pa se očekuje donošenje odluke po predlogu.

- Izgradnja novog Zatvora u Bijelom Polju. Objekat Zatvora Bijelo Polje je izgrađen prije više od 60 godina i do te mjere oronuo da je investiranje u rekonstrukciju i adaptaciju neisplativo. Kako objekat nezadovoljava ni minimalne međunarodne standarde za smještaj osuđenih i pritvorenih lica a ni kapacitet nije dovoljan da opsluži sudove sjeverne regije, te je još i ranije a kroz Akcioni plan zaključeno da se pristupi izgradnji zatvora.
- Pristupiti realizaciji izgradnje Zatvorske Bolnice izvan-budžetskim sredstvima. Zbog problema izvršenja mjera bezbjednosti, smještaja osuđenih lica koji su odlukom suda proglašeni neuračunljivim, psihijatrijskog posmatranja i ispitivanja, kao i zbog potrebe smještaja i liječenja bolesnih pritvorenih i osuđenih lica, na sastanku sa ministrom pravde i ministrom zdravlja u decembru 2009. godine zaključeno je da je neophodna izgradnja Zatvorske Bolnice u krugu zavoda. Zaključeno je da zavod obezbjeđuje sve, osim usluga ljekova, sanitetskog i drugog materijala i zapošljavanja osoblja i ljekara, što bi bila obaveza Ministarstva zdravlja. Alternativa tome je bila priključenje ZIKS-u Bolnice u Dobroti-Kotor, što je procijenjeno neadekvatnim rješenjem.
- Izgradnja Zatvora za duge kazne. Neophodnost izgradnje ovog objekta je od izuzetne važnosti za punu bezbjednost zavoda, koju ne treba posebno obrazlagati, posebno imajući u vidu činjenicu potrebe smještaja i osiguranja bezbjednosti lica iz nadležnosti specijalnog tužilaštva i osuđenih lica na kaznu zatvora do 40 godina.
- Izgradnja Prijavnice zavoda, namjenskog objekta na ulazu u ZIKS za kontrolu bezbjednosti ulaska pritvorenih i osuđenih lica, službenika i posjetilaca, sa postavljanjem potrebne savremene opreme za tu namjenu.
- Adaptacija i rekonstrukcija postojećih objekata a posebno objekta Zatvora za kratke kazne, KPD, Istražnog zatvora, kuhinje zavoda, predviđene Planom budžeta za kapitalne izdatke.
- Opremanje postojećih objekata potrebnom opremom radi povećanja bezbjednosti i sigurnosti zatvorskog sistema, a posebno metal detektorskim vratima i skenerima.
- Nabavka neophodnog voznog parka za potrebe Službe za bezbjednost, kao i sanitetskog vozila za Zdrastvenu službu i poljoprivrednih mašina.
- Zamjena ili otkup ranije vraćenog zemljišta koje je bilo u okviru Zavoda, što je u nadležnosti Ministarstva finansija, sa kojim je započeta saradnja u cilju realizacije ovog cilja, što je daleko bolje od dosadašnjeg načina plaćanja, jer to nepotrebno opterećuje državni budžet.
- Realizovati dogovore sa Aerodromom Podgorica na ustupanju na korišćenje ili prenos u vlasništvo korišćenih skenera, uz prethodno odobrenje Vlade.

- Realizovati prethodno postignuti dogovor sa Ministarstvom zdravlja o ustupanju zubarske stolice, rentgen aparata i ultra zvuka, a za potrebe zdravstvene službe.
- Realizovati postignuti dogovor sa Ministarstvom odbrane o ustupanju na korišćenje viška specilazovanog voznog parka i drugih pokretnih stvari, prema pisanom zahtjevu zavoda.
- Zaključiti sporazum o saradnji sa preduzećem Plantaže, radi smještaja i ishrane jednog broja osuđenih lica uz nadoknadu za rad, a uz obavezu zavoda na čuvanju i obezbjeđenju sigurnosti i bezbjednosti.

MATERIJALNI POLOŽAJ:

- Zaradu službenika i namještenika, kao i beneficirani radni staž, ako nije moguće poboljšati, a ono zadržati na nivou 2009. godine. Ovo iz razloga što imamo najava da bi tokom tekuće godine službenicima Zavoda moglo doći do ukidanja i smanjenja beneficiranog radnog staža, odnosno ukidanja uvećanja zarade po osnovu otežanih uslova rada, odnosno da bi to uvećanje imao samo jedan dio pripadnika Sektora obezbjeđenja. Kako su svi zaposleni u funkciji osuđenih i pritvorenih lica i poslovi svih zaposlenih se prožimaju i nije ih moguće razdvojiti, svako drugačije postupanje bilo bi veoma rizično jer zaposleni ne bi imali motiva ili bi se znatno smanjio motiv da i dalje ostaju na tako teškim i odgovornim poslovima, a posebno bi imalo uticaja na novo zapošljavanje. Njihovim eventualnim napuštanjem i nezainteresovanošću za zapošljavanje, teško bi bilo obezbijediti kadar, što može ugroziti cjelokupno funkcionisanje Zavoda, a posebno bi to moglo dovesti do ukupne bezbjednosti Zavoda.

Na kraju, ističe se, ovaj izvještaj o radu prikazuje stanje u Zavodu u toku kalendarske godine, po raspoloživim podacima iz arhive Zavoda.

Međutim, poseban naglasak se stavlja na analizu stanja u Zavodu do 31.08.2009 godine, a posebno kroz analizu stanja nakon tog perioda kao perioda od stupanja na ovu dužnost, što predstavlja i moje zapažanje, angažovanje, procjenu i predlog mjera i radnji koje sam preduzeo od stupanja na dužnost, sa predlogom šta procjenjujem šta će samostalno Zavod preduzeti i što je u njegovoj nadležnosti, kao i predlog neophodnih mjera i radnji koje nijesu u nadležnosti Zavoda, odnosno koje treba zajednički preduzimati.

DIREKTOR,

Milan Radović